

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej
przy ul. Zaniemyskiej (VI)

Poznań, 24 czerwca 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
1.1. Podstawa formalno-prawna	3
1.2. Cel sporządzenia prognozy.....	3
1.3. Zawartość prognozy	3
2. Metoda opracowania	5
3. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
4. Charakterystyka gminy Środa Wielkopolska	8
4.1. Budowa geologiczna i gleby	8
4.2. Wody powierzchniowe i podziemne	10
4.3. Powietrze i klimat	14
4.4. Obszary chronione na podstawie przepisów szczególnych.....	16
4.5. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju gminy Środa Wielkopolska	18
5. Charakterystyka, analiza i ocena stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem	19
5.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego	19
5.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	23
5.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	28
5.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i>	30
6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko i jego elementy	30
6.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę.....	34
6.2. Wpływ na ludzi	37
6.3. Wpływ na wodę	40
6.4. Wpływ na powietrze	42
6.5. Wpływ na powierzchnię ziemi	43
6.6. Wpływ na krajobraz	43
6.7. Wpływ na klimat	44
6.8. Wpływ na zasoby naturalne	45
6.9. Wpływ na zabytki	45
6.10. Wpływ na dobra materialne.....	45
6.11. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	45
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	46
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000	46
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu ponadlokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	47
10. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	50
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	51
12. Podsumowanie, wnioski, zalecenia	51

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu wspomnianego planu stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy oś przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga m.in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ponadto zgodnie z art. 46 ust. 2 ww. ustawy przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w ust. 1. Organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy oś.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jedną z części strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Zaniemyskiej, zwanego dalej „planem”.

1.2. Cel sporządzenia prognozy

Celem opracowania prognozy jest identyfikacja wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze oraz ocena skuteczności przyjętych rozwiązań proekologicznych zawartych w miejscowym planie.

Prognozy oddziaływania na środowisko pozwalają uświadomić mieszkańcom gminy i przedstawicielom samorządu terytorialnego środowiskowe aspekty planowanego rozwoju, a organom administracyjnym winny ułatwiać rozstrzyganie o zgodności ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z prawem.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest także istotną częścią strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Na jej podstawie wydawana jest opinia odpowiednich instytucji odpowiedzialnych za opiniowanie i uzgadnianie projektu miejscowego planu.

1.3. Zawartość prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy dla przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej na etapie przystąpienia do sporządzenia projektu miejscowego planu. Niniejsza prognoza została sporządzona w pełnym zakresie zgodnie z ustawą *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Według zapisów tej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
 - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
 - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody*,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W prognozie uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem planu. W przypadku projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego mogą to być prognozy oddziaływania na środowisko dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub dotychczas obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się na terenie opracowania albo w jego sąsiedztwie.

2. Metoda opracowania

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równolegle do toku sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem opracowania.

Pierwszym etapem była inwentaryzacja urbanistyczna obszaru objętego planem. Dokonano wizji terenu oraz analizy odpowiednich materiałów, w tym zdjęć satelitarnych, lotniczych, map przedstawiających stan istniejący zagospodarowania i zabudowy, a także terenów niezabudowanych, w tym zieleni oraz występujących roślin i zwierząt, aby jak najbardziej szczegółowo scharakteryzować dany teren, jego środowisko przyrodnicze oraz powiązania z otoczeniem.

Następnie zapoznano się z dokumentami strategicznymi przedstawiającymi uwarunkowania danego obszaru, w tym także środowiskowe oraz zalecany kierunek rozwoju przestrzennego (głównie uwarunkowania i kierunki rozwoju zapisane i przedstawione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy). W celu scharakteryzowania i oceny stanu środowiska oraz poszczególnych jego elementów posłużono się także innymi opracowaniami, raportami o stanie środowiska, a także danymi odnoszącymi się bezpośrednio lub w przypadku ich braku, pośrednio do analizowanego terenu. Dzięki opisom środowiska wykraczającym poza granice opracowania można uzyskać informacje o powiązaniach badanego obszaru z regionalnym i krajowym systemem środowiska przyrodniczego, co jest pomocne w określeniu ponadlokalnego znaczenia poszczególnych elementów środowiska na terenie objętym opracowaniem.

W przedstawionej prognozie wykorzystano między innymi następujące źródła (w tym źródła internetowe) oraz akty prawne:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. 2024 poz. 1478 ze zmianami);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2025 r. poz. 647 ze zmianami);
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1724);
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Wielkopolska;
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Środa Wielkopolska na lata 2022-2025;
- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska 2021-2030;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- www.psh.gov.pl – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- geoportal.pgi.gov.pl – Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy;
- btsearch.pl – wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- www.geoportal.gov.pl – Geoportal;
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;

- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.), *Regionalna geografia fizyczna Polski*, Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe, 2021;
- Matuszkiewicz J.M., 1993, *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 158;
- Ewidencja gruntów i budynków gminy Środa Wielkopolska.

3. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Ustalenia, które powinny się znaleźć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawarte są w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Opracowanie planu miejscowego dla nieruchomości ma na celu ustalenie optymalnego zagospodarowania, co pozwoli na zagwarantowanie spełnienia zasady zachowania i wprowadzenia ładu przestrzennego, zarówno w obrębie działek objętych uchwałą, jak i w szerszym kontekście – w harmonijnym nawiązaniu do zagospodarowania sąsiednich terenów.

Docelowy sposób zagospodarowania terenu objętego niniejszą uchwałą nie będzie naruszał ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Wielkopolska, uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/521/2021 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 24 czerwca 2021 r., w którym dla omawianych działek określono kierunek zagospodarowania jako: tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P/U) oraz odnawialne źródła energii – fotowoltaika, wytwarzające energię o mocy przekraczającej 100kW (OZE-F), a także drogi i inne ciągi komunikacyjne.

W projekcie planu wyznaczono następujące przeznaczenia terenów:

- 1) tereny usług lub produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych, oznaczone na rysunku planu symbolami U-PP-PEF;
- 2) tereny drogi lokalnej, oznaczone na rysunku planu symbolami KDL;
- 3) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone na rysunku planu KR.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ustala się:

- 1) nakaz sytuowania zabudowy przy uwzględnieniu nieprzekraczalnych linii zabudowy, zgodnie z rysunkiem planu oraz z uwzględnieniem warunków technicznych i przepisów odrębnych;
- 2) dopuszczenie lokalizacji dojazdów, dojazdów, dróg pieszych, rowerowych oraz pieszo-rowerowych, stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i ciężarowych oraz rowerów, obiektów użytkowych służących rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku, sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym stacji transformatorowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 3) dopuszczenie wydzielania działek pod obiekty infrastruktury technicznej, dojścia i dojazdy, drogi oraz poszerzenia dróg istniejących, dla których nie ustala się minimalnej powierzchni;
- 4) dopuszczenie lokalizacji stacji elektroenergetycznych na terenach o innym przeznaczeniu wraz z możliwością wprowadzenia do stacji linii elektroenergetycznych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 5) dopuszczenie prawa do podziału istniejących działek celem wydzielenia terenów dla lokalizacji stacji elektroenergetycznych wraz z możliwością wprowadzenia do stacji linii elektroenergetycznych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kształtowania

krajobrazu, ustala się:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z dopuszczeniem:
 - a) instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³,
 - b) inwestycji celu publicznego;
- 2) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem:
 - a) elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni,
 - b) instalacji do przetwarzania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych,
 - c) grzebowisk zwłok zwierzęcych,
 - d) instalacji do przetwarzania produktów zawierających azbest,
 - e) instalacji do produkcji mas bitumicznych,
 - f) instalacji do zgazowywania, odgazowywania lub upłynniania węgla lub łupku bitumicznego, instalacji do wytwarzania smarów z ropy naftowej,
 - g) instalacji do brykietowania węgla kamiennego lub brunatnego,
 - h) instalacji do przerobu kopalin,
 - i) wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych;
- 3) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 4) zakaz lokalizacji zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 5) zakaz lokalizacji biogazowni oraz elektrowni wiatrowych;
- 6) zakaz lokalizacji działalności gospodarczej, polegającej na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, zbieraniu, przetwarzaniu, obróbce, termicznemu przekształcaniu, w tym spalaniu oraz krakingu odpadów, z zastrzeżeniem pkt 7;
- 7) dopuszczenie gromadzenia i przetwarzania odpadów, wyłącznie jeśli wynika to z procesu technologicznego przedsiębiorcy;
- 8) dopuszczenie przebudowy, likwidacji lub rozbudowy istniejących budowli drenarskich i melioracyjnych, w tym odcinkowego skanalizowania, z zachowaniem ciągłości przepływu wód i dalszego poprawnego funkcjonowania całego systemu;
- 9) przetransportowanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji w miejsce wskazane przez właściwe służby gminne lub dopuszczenie wykorzystania w granicach własnej działki gruntu, z zastrzeżeniem pkt 10;
- 10) zakaz składowania mas ziemnych oraz lokalizacji budowli ziemnych o wysokości przekraczającej 3,0 m powyżej poziomu terenu, z wyjątkiem sytuowania wałów ziemnych pełniących funkcje ochrony akustycznej;
- 11) nakaz realizacji pasów zieleni izolacyjnej o szerokości co najmniej 5,0 m, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem lokalizacji sieci infrastruktury technicznej oraz zjazdów, a także dojazdów.

W projekcie planu określono zasady zagospodarowania, nakazy, zakazy i dopuszczenia dotyczące m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w przestrzeni lub sposobu urządzenia danych terenów. Dla planowanej zabudowy określono parametry i wskaźniki budynków. Oprócz tego w planie zawarto ogólne zasady: ładu przestrzennego, ochrony środowiska przyrodniczego, a także wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej. W planie zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać

na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego i instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem prognozy, został opracowany z uwzględnieniem zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Wielkopolska.

Oprócz powyższego dokumentu, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest powiązany z obowiązującymi dotychczas na obszarze opracowania lub w jego sąsiedztwie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, jeżeli odnoszą się one do analizowanych terenów. Zapisy projektu planu, będącego przedmiotem prognozy, nie mogą być sprzeczne z zasadami zagospodarowania obowiązującymi w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania.

4. Charakterystyka gminy Środa Wielkopolska

Zgodnie z informacjami uzyskanymi ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska, gmina Środa Wielkopolska graniczy od północy z gminą Kleszczewo (powiat poznański) oraz na niewielkim fragmencie z gminą Dominowo, od wschodu z gminami Miłosław (powiat wrzesiński) oraz wspomnianym Dominowem, od południa z gminą Krzykosy, a od zachodu z gminami Zaniemyśl i Kórnik (powiat poznański).

W granicach administracyjnych gminy znajdują się miasto Środa Wielkopolska oraz aż 38 sołectw: Annopole, Babin, Brodowo, Brzezie, Chocicza, Chudzice, Chwałkowo, Czarne Piątkowo, Dębicz, Dębiczek, Janowo, Januszewo, Jarosławiec, Kijewo, Koszuty, Lorenka, Marianowo Brodowskie, Mączniki, Nadziejewo, Olszewo, Pierzchnica, Połajejewo, Pętkowo, Pławce, Romanowo, Rumiejki, Ruszkowo, Starkówiec Piątkowski, Szlachcin, Tadeuszewo, Topola, Trzebisławki, Ulejno, Winna Góra, Zielniczki, Zielniki, Zmysłowo, a także Żabikowo.

Miejscowości zgrupowano w 37 obrębach ewidencyjnych: Brodowo, Brzezie, Chudzice, Chwałkowo, Czarne Piątkowo, Dębicz, Dębiczek, Janowo, Januszewo, Jarosławiec, Kijewo, Koszuty, Marianowo Brodowskie, Mączniki, Nadziejewo, Olszewo, Pętkowo, Pierzchno, Pławce, Połajejewo, Słupia Wielka, Starkówiec Piątkowski, Szlachcin, Tadeuszewo, Topola, Trzebisławki, Ulejno, Winna Góra, Włostowo, Zdziechowice, Zielniki, Zmysłowo, Żabikowo, oraz miasto Środa Wielkopolska.

Zgodnie z danymi GUS gmina zajmuje powierzchnię 207 km². Jej powierzchnia stanowi 0,69% obszaru województwa wielkopolskiego i 33,2% obszaru powiatu średzkiego. Według danych GUS z 2023 r. gminę zamieszkiwało 33 680 osób. Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi zatem około 162 os/km².

Środa Wielkopolska to gmina o charakterze rolniczym, grunty rolne (wg stanu na 2021 r.) stanowią 172,2 km², czyli 83,2% powierzchni gminy. Gminę cechuje bardzo niska lesistość. Grunty leśne zajmują w gminie 14,9 km², co stanowi zaledwie 7,2% powierzchni gminy.

4.1. Budowa geologiczna i gleby

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej A. Richlinga, większość obszaru gminy Środa Wielkopolska należy do makroregionu Pojezierze Wielkopolskie, a jedynie mała jej część leży w obrębie Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej. Przeważający fragment należy do mezoregionu Równina Wrzesińska płaska, którą cechuje niska lesistość oraz niewielka powierzchnia wód powierzchniowych. Natomiast obszar położony na terenie ww. Pradoliny jest częścią Kotliny Śremskiej.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Wielkopolska, powierzchniowa budowa geologiczna zdominowana jest przez utwory czwartorzędowe - osady plejstoceńskie i holoceniowe, których miąższość jest niewielka. Utwory plejstoceńskie to osady piaszczysto-żwirowe (zwałowe i wodno-lodowcowe), a przede wszystkim gliny zwałowe. Na glinach tych, we wschodniej części gminy, zalegają utwory fluwioglacjalne. Dużą część tych utworów stanowią piaski fluwioglacjalne środkowej Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, które zaliczane są do utworów piaszczystych i rzecznych. Produktami holoceniowymi są natomiast występujące w dolinach rzek, cieków i zagłębieniach bezodpływowych gytie, mady, a także piaski rzeczne.

Współczesna, młodoglacjalna rzeźba terenu gminy Środa Wielkopolska jest efektem akumulacyjnej i erozyjnej działalności lodowca skandynawskiego. Najwyższy punkt gminy położony jest w jej północnej części, na wysokości 105 m n.p.m. Najmniejszą wysokość bezwzględną odnotowano natomiast w dolinie rzeki Moskawy i wynosi ona 68,5 m n.p.m. Różnica wysokości pomiędzy skrajnymi wysokościami Gminy Środa Wielkopolska wynosi zatem 36,5 metra. Nachylenie powierzchni gminy przebiega z północnego wschodu w kierunku południowo-zachodnim i waha się między wartościami 0-2%. Miejscami, na zboczach dolin Średzkiej Strugi i Wielkiego Rowu, wynosi 5%, a dochodzi nawet do 10%.

Z powodu działalności łodolodu, obszar Równiny Średzkiej przecina duża liczba rynien i dolin częściowo wypełnionych torfem. W rejonie wysoczyzny pagórkowatej, na południe od miejscowości Winna Góra, znajduje się niewielki wał ozowy.

Ryc. 1. Mapa topograficzna gminy Środa Wielkopolska

Źródło: <https://sredzkiwielkopolski.e-mapa.net>.

Według informacji zawartych w obowiązującym studium, na terenie gminy występują zwarte obszary z glebami bardzo dobrymi i dobrymi. Grunty orne to przeważnie gleby brunatne wylugowane, bielice, czarne ziemie (w tym zdegradowane) oraz mursze. Rozmieszczenie przestrzenne gleb uwarunkowane jest morfologią powierzchni - gleby słabe i najslabsze związane są morfologicznie z występowaniem sandru oraz dolin rzecznych zbudowanych głównie z piasków różnoziarnistych (kompleksy 6, 7 i 9). Dna dolin i obniżień terenowych zajęte są przez łąki, a także gleby w 8 i 9 kompleksie zbożowo-pastewnym

mocnym (kl. III i IV) i słabym (kl. V i VI) oraz gleby w 6 i 7 kompleksie żytinio ziemniaczanym słabym (kl. V) i żytinio-lubinowym (kl. V i VI). Z występowaniem wysoczyzny morenowej związane są gleby wysokich i średnich klas w kompleksie:

- 1 i 2 pszennym bardzo dobrym i dobrym (klasy II - III),
- w 3 pszennym wadliwym (klasy II - IVa),
- w 4 żytnim bardzo dobrym klasy (IVa - IVb) oraz
- w 5 żytnim dobrym - (klasy IVa - IVb).

Gleby 3 kompleksu pszennego wadliwego, położone głównie w południowej części gminy, charakteryzują się występowaniem zmywów i okresowym niedoborem wilgoci, w związku z tym wskazane jest tam prowadzenie gospodarki sadowniczej. Obszary gleb słabych usytuowane są w zachodniej oraz południowej części gminy (związane z Pradolina Warciańsko-Odrzańską) i charakteryzują się znacznymi powierzchniami gleb żytnich słabych i bardzo słabych wskazanych pod uprawę żyta i ziemniaków. Obszar gminy położony w części południowej obejmuje kompleksy gleb słabych, które częściowo wskazane są do zamiany na tereny leśne lub pasy zadrzewieniowe ciągów ekologicznych.

4.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Środa Wielkopolska prawie w całości położona jest w zlewni rzeki Moskawy, a także w obszarze trzech zlewni cząstkowych - zlewnia III rzędu rzeki Moskawy, zlewnia IV rzędu rzeki Wielkiej i Miłosławki, oraz zlewnia V rzędu Średzkiej Strugi. Jedynie niewielka część gminy w rejonie sołectw Trzebiśławki, Koszuty i Pławiec podlega pod zlewnię Kopli. Spływ tych wód przebiega w kierunku południowo-wschodnim. Na obszarze gminy Środa Wielkopolska brak jest dużej liczby zbiorników wodnych. Największym zalewem w gminie jest zrealizowane w latach 1968-1971 Jezioro Średzkie o powierzchni 45 ha i długości 4,8 km. Powstało ono w celach retencyjnych, rolniczych, przemysłowych, rekreacyjnych, a także na potrzeby służb przeciwpożarowych.

Zasoby wód powierzchniowych gminy stanowi pięć jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, tj.:

- Moskawa do Wielkiej (PLRW600016185469);
- Moskawa od Wielkiej do ujścia (PLRW600020185499);
- Miłosławka (RW6000101854899);
- Kopel do Głuszynki (PLRW600016185747);
- Głuszynka (PLRW6000251857489).

Wszystkie te rzeki charakteryzują się złym stanem. Jedynie Miłosławka do Kanału Połczyńskiego i Brodek nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, którymi są dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

Do zasobów wód powierzchniowych Gminy należy także pięć jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych (JCWP).

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w granicach JCWP Moskawa od Wielkiej do ujścia. Według oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej jej stan ekologiczny jest słaby, a chemiczny poniżej dobrego. Jej stan ogólny został oceniony jako zły. Zgodnie z Raportem z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach - stan na 2023 rok oceniono jej klasę elementów fizykochemicznych jako >2. Z kolei w 2024 roku zbadano również jej klasę elementów biologicznych – 5, elementów hydromorfologicznych – klasa >3, klasa elementów fizykochemicznych bez zmian. JCWP Moskawa od Wielkiej do ujścia jest zagrożona nieosiągnięciem swojego celu środowiskowego, którym jest: dobry stan ekologiczny i stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników poniżej stanu dobrego, a dla

pozostałych wskaźników - stan dobry. Spośród presji determinujących stan jej wód wymienić można: nawożenie i depozycję oraz odpływ miejski (wody opadowe), rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Na obszarze Gminy Środa Wielkopolska zidentyfikowano problem eutrofizacji wód powierzchniowych, co niesie ze sobą niekorzystne dla bioróżnorodności środowiskowej skutki:

- zakwit wody - rozwój makrofitów i toksycznego fitoplanktonu (glony, sinice);
- zakwaszenie wód;
- zwiększanie się strefy beztlenowej;
- pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód.

Wody podziemne gminy Środa Wielkopolska cechują się dwoma piętrami wodonośnymi: czwartorzędowym i trzeciorzędowym. Piętro czwartorzędowe (plejstocen) nie jest szczególnie istotne z powodu niewielkiej miąższości. Na terenie gminy zarejestrowano dwa lokalne zasoby poziomu plejstoceńskiego - w Brodowie oraz w Nadziejewie, gdzie istnieje poziom wodonośny czwartorzędowy o swobodnym zwierciadle wody związany z utworami Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Piętro plejstoceńskie jest mało zasobne, a w związku z tym eksploatowane w niewielkim stopniu. Tylko w kilku miejscowościach na terenie Gminy (m.in. Brzezcie, Brodowo, Nadziejewo, Słupia) wykorzystywany jest przez odbiorców za pomocą studni kopanych.

Poziom trzeciorzędowy (miocen) stanowi główną użytkową warstwę wodonośną gminy. Warstwa ta zbudowana jest z piasków pylastych i drobnych, zalegających pod warstwą iłów o dużej miąższości. Miąższość wodonośca wynosi 42-53 metry. Aktualnie wody poziomu mioceńskiego są w całości eksploatowane przez miejskie ujęcie, które spowodowało obniżenie się poziomu zwierciadła zbiornika i utworzenie leja depresyjnego. Pobierane z poziomów czwartorzędowego i trzeciorzędowego zasoby wodne są wystarczające dla obecnego zapotrzebowania wody w całej gminie.

Pokłady wód podziemnych na terenie gminy zlokalizowane są w granicach dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 60 i nr 61. Obie te części cechują się dobrym stanem chemicznym i ilościowym, jednakże JCWPd nr 60 jest zagrożona ilościowo i chemicznie. Woda z nich pobierana dedykowana jest na potrzeby zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia.

JCWPd nr 61, na terenie której położony jest obszar planu charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym. Jest ona niezagrożona nieosiągnięciem swoich celów środowiskowych, jakimi są: dobry stan chemiczny i ilościowy. Nie posiada ona również zidentyfikowanej presji, która powoduje jej zagrożenie. W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych. Dla JCWPd nr 61 pobrano wodę w 15 punktach kontrolnych. 3 z nich położone były na terenie gminy Środa Wielkopolska – próbki uzyskały tam II klasę (wody dobrej jakości). W większości punktów kontrolnych (7 z 15) wody otrzymały właśnie II klasę jakości, w 4 punktach III klasę (wody zadowalającej jakości) i IV klasę jakości (wody niezadowalającej jakości).

Gmina Środa Wielkopolska położona jest w obrębie występowania dwóch udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- Subzbiornika Inowrocław - Gniezno nr 143 (cały obszar gminy) - zbiornik ze względu na dobrą izolację od powierzchni terenu i poziomów wodonośnych czwartorzędowymi utworami

słabo przepuszczalnymi nie został objęty ochroną. Zagrożenie dla jego zasobów stanowi jednak nieracjonalna eksploatacja i pogorszenie jakości wód ze względów antropogenicznych;

- Pradoliny Warszawa - Berlin nr 150 (południowy rejon gminy) - zbiornik, ze względu na piaszczysto-żwirową strukturę oddzielającą go od terenu, podatny jest na zanieczyszczenia z powierzchni. Ponadto sposób zagospodarowania terenu i uwarunkowania hydrogeologiczne nie sprzyjają stanowi zbiornika. Z tego powodu zasobnik objęto obszarem ochronnym o powierzchni 1926,5 km², jednak wprowadzone nakazy i zakazy nie przewidują likwidacji zakładów i rolnictwa działających niekorzystnie na zbiornik.

Aby przeciwdziałać zanieczyszczeniom zasobów wodnych niezbędnych do działalności człowieka w pełnym zakresie, należy przeanalizować główne czynniki oddziałujące negatywnie na jakość wód podziemnych. Działalność człowieka, a w szczególności rolnictwo, urbanizacja terenu lub nieracjonalna gospodarka odpadami, to aspekty najsilniej niszczące naturalne środowisko.

Do ewentualnych zagrożeń mogących wpłynąć na zasoby i jakość wód na terenie gminy Środa Wielkopolska zaliczyć należy:

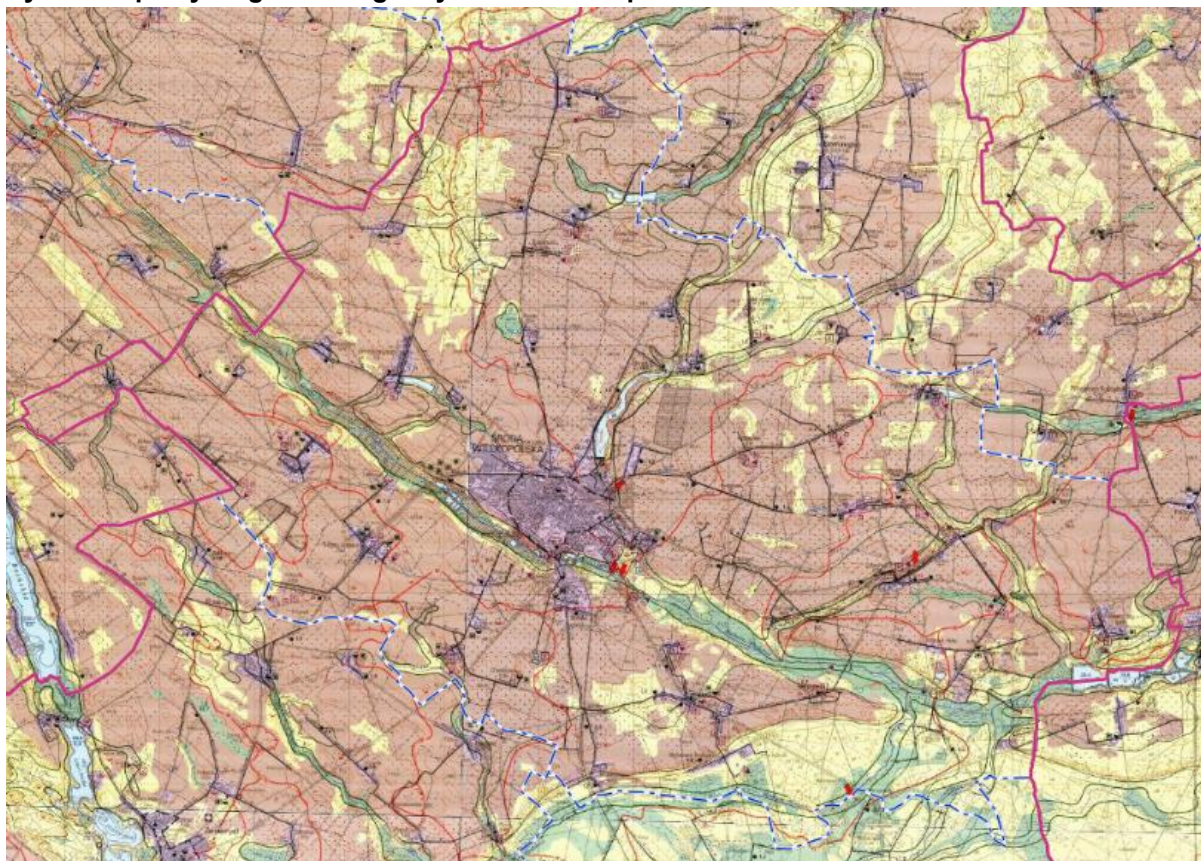
- brak pełnej realizacji sieci kanalizacyjnej, co spowodować może potencjalne niekontrolowane przedostanie się ścieków komunalnych bądź przemysłowych do środowiska, np. w wyniku nieszczelności zbiorników bezodpływowych lub awarii przydomowych oczyszczalni ścieków;
- spływ powierzchniowy zanieczyszczeń obciążonych związkami biogennymi pochodzenia rolniczego, spotęgowany nadmiernym stosowaniem chemicznych środków ochrony roślin i niewłaściwym wykonywaniem zabiegów agrotechnicznych;
- nieracjonalne składowanie odpadów komunalnych.

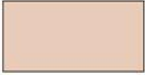
W piaskach drobnych, zalegających na głębokości od 1 do 5 metrów pod powierzchnią terenu, występuje mało zasobny I poziom wody gruntowej o swobodnym zwierciadle.

W dolinach wszystkich głównych cieków wodnych na terenie gminy woda gruntowa występuje na głębokości nie większej niż 1 metr.

Według stanu na rok 2020, na terenie gminy znajduje się 85 czynnych ujęć wody. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo Wodne* (Dz. U. 2021 r. poz. 2233) pojęcie powódź rozumie się jako „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ryzykiem powodziowym nazywa się natomiast stan, w którym, zgodnie z Art. 2 dyrektywy 2007/60/WE w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, dochodzi do kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia spowodowanych powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla zdrowia bądź życia ludzkiego, informacji zawartych w Programie Ochrony Środowiska Przyrodniczego dla Gminy Środa Wielkopolska na lata 2022-2025, obszar gminy leży w strefie zagrożenia powodzią od rzek. Potwierdzają to mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego dostępne na stronie internetowej Informatycznego Systemu Osłony Kraju. Obszary narażone na szkodliwe działanie podniesienia się poziomu wody zlokalizowane są w obrębie rzek Moskawy oraz Średzkiej Strugi.

Ryc. 2. Mapa hydrograficzna gminy Środa Wielkopolska

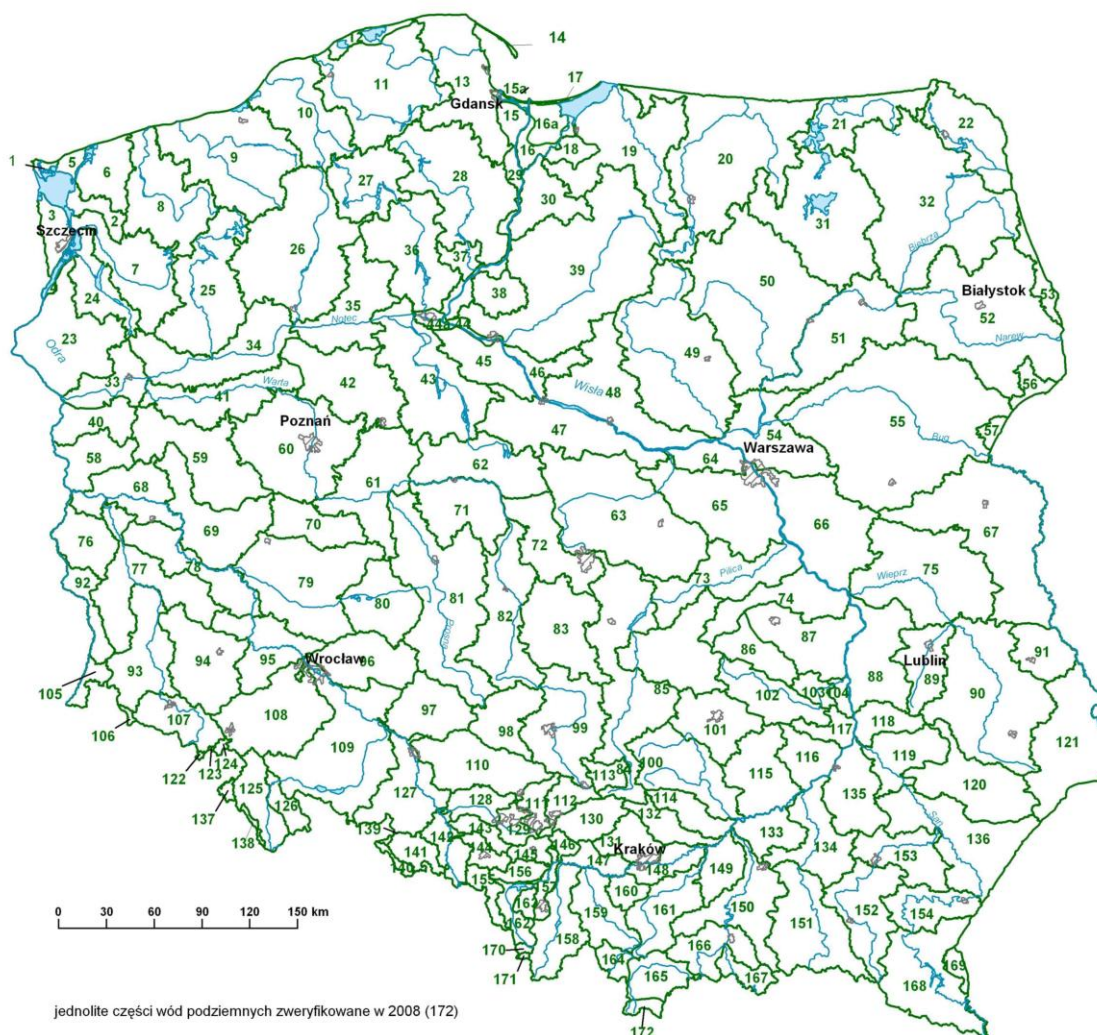
	1 klasa – przepuszczalność łatwa		4 klasa – przepuszczalność zmienna
	2 klasa – przepuszczalność średnia		5 klasa – przepuszczalność zróżnicowana
	3 klasa – przepuszczalność słaba		6 klasa – przepuszczalność bardzo słaba

Źródło: geoportal.gov.pl.

Jak wynika z oceny stopnia narażenia na skutki suszy, teren gminy Środa Wielkopolska jest potencjalnie narażony na skutki suszy. Aby przeciwdziałać bądź ograniczać konsekwencje tego kataklizmu, zaleca się podjęcie odpowiednich działań, m.in.:

- wspomaganie naturalnej retencji zlewni;
- utrzymanie naturalnych możliwości retencyjnych ekosystemów wodnych;
- racjonalne korzystanie z zasobów wodnych;
- szerzenie wiedzy na temat zapobiegania suszy.

Ryc. 3. Lokalizacja jednolitej części wód podziemnych nr 60 i 61

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowa Służba Hydrogeologiczna.

4.3. Powietrze i klimat

Zgodnie z informacjami uzyskanymi ze studium, gmina Środa Wielkopolska, według podziału Romera, leży w krainie Wielkich Dolin. Cechami charakterystycznymi klimatu tego obszaru są wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z mało trwałą pokrywą śnieżną. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną dla gminy wynosi 48-60. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 220 dni i zaliczany jest do najdłuższych w kraju. Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,5°C, średnia najcieplejszego miesiąca - lipca ok. 19°C, a średnia temperatura stycznia ok. -1,5°C.

Na terenach zlokalizowanych w tej części kraju, przeważają wiatry z kierunków południowo-wschodnich i wschodnich. Najwyższe wartości zachmurzenia notuje się w okresie jesienno-zimowym a najniższe we wrześniu i czerwcu. Opady kształtują się średnio na poziomie 499 mm opadu, przy czym stosunkowo niskie wartości charakterystyczne są dla okresu całego roku. Maksimum opadów przypada w lipcu (781 mm), a najniższe sumy opadów przypadają na luty (124 mm). Są to jedne z niższych wartości na terenie kraju.

Na charakter klimatu lokalnego wpływa między innymi rzeźba terenu, sposób jego użytkowania, niewielka obecność wód, charakter szaty roślinnej. Obszary gminy

charakteryzują się wyrównanymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością i korzystną wymianą powietrza. Są zatem korzystne zarówno dla użytkowania rolniczego, jak i dla osadnictwa.

Ciągi dolinne wzdłuż cieków wodnych są miejscami gromadzenia i przemieszczania się mas chłodnego powietrza, charakteryzują się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

Tab. 1. Wyniki oceny jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej pod kątem ochrony zdrowia ludzi

NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM _{2,5}	PM ₁₀	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
A	A	A	A	A1	A	C	A	A	A	A	A

Tab. 2. Wyniki oceny jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej pod kątem ochrony roślin

NO _x	SO ₂	O ₃
A	A	A

Odnosnie oceny jakości powietrza atmosferycznego, obszar gminy Środa Wielkopolska przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza Poznaniem i Kaliszem. Pełna ocena stanu czystości powietrza atmosferycznego obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ozon i tlenek węgla. Wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z niżej opisanych klas:

- *klasa A* – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- *klasa B* – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM_{2,5});
- *klasa C* – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy;
- *klasa D1* – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- *klasa D2* – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziomu celu długoterminowego.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C, D2 pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

W 2024 roku przeprowadzono ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim, uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Jej wyniki przedstawione są w Tab. 1. i 2. (Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024 – WIOŚ Poznań).

4.4. Obszary chronione na podstawie przepisów szczególnych

Zgodnie z informacjami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Wielkopolska, obecnie na obszarze gminy występują następujące formy ochrony przyrody (zgodnie z ustawą o *ochronie przyrody* z 16 kwietnia 2004 r.):

- **Obszar Chronionego Krajobrazu "Bagna Średzkie"** - został utworzony w celu ochrony rzadkich gatunków ptaków wodnych i błotnych. Objęty nim teren doliny Strugi Średzkiej jest ostoją wielu rzadkich gatunków ptaków wodnych - do tej pory na jej terenie odnotowano blisko 140 gatunków ptaków, z czego ok. 60 uznano jako lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe. Najcenniejszą grupą ptaków tu gniazdujących stanowią gatunki związane z terenami podmokłymi. Należą do nich ptaki siewkowate, takie jak rycyk (*Limosa limosa*), krwawodziób (*Tringa totanus*), czajka (*Vanellus vanellus*). Kolejną grupą ptaków licznie gniazdujących na tym terenie są kaczki, stwierdzono tam gniazdowanie aż 5 gatunków. Obok pospolitej w regionie krzyżówki (*Anas platyrhynchos*), głowienki (*Aythya ferina*) i czernicy (*Aythya fuligula*), do rozrodu przystępują rzadkie w Wielkopolsce gatunki, takie jak płaskonos (*Anas clypeata*) i cyranka (*Anas querquedula*). Innym ważnym gatunkiem jest gęgawa (*Anser anser*), która gniazduje tam w liczbie kilkunastu par oraz gniazdujące tam bąkacz (*Botaurus stellaris*) i błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*). Ponadto na uwagę zasługują takie gatunki, jak: śmieszka (*Larus ridibundus*), rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*), remiz (*Remiz pendulinus*), perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*), łabędź niemy (*Cygnus olor*), żuraw (*Grus grus*), sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), wąsatka (*Panurus biarmicus*) oraz kropiatka (*Porzana porzana*);
- **Obszar NATURA 2000 „Dolina Środkowej Warty” (PLB300002)** - obszar zawiera ostoję ptaszą o randze europejskiej E36 (Dolina środkowej Warty). Występują tam co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, oraz 18 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar jest bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych, przede wszystkim w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 10% (C6) krajowej populacji rybitwy białowąsej (*Chlidonias hybrida*), powyżej 2% (C3 i C6) krajowych populacji następujących gatunków ptaków: cyranka (*Spatula querquedula*), gęgawa (*Anser anser*), krwawodziób (*Tringa totanus*), płaskonos (*Spatula clypeata*), rybitwa białoczelna (*Sternula albifrons*), rybitwa białoskrzydła (*Chlidonias leucopterus*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), rycyk (*Limosa limosa*) i co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: batalion (*Calidris pugnax* (PCK)), bąk (*Botaurus stellaris* (PCK)), błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), dzięcioł średni (*Dendrocytes medius*), kropiatka (*Porzana porzana*), podróżniczek (*Luscinia svecica*), brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*), cyraneczka (*Anas crecca*), czajka (*Vanellus vanellus*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), dudek (*Upupa epops*), dziwonina (*Erythrura erythrura*), krakwa (*Mareca strepera*), kulik wielki (*Numenius arquata* (PCK)), sieweczka obrożna (*Charadrius hiaticula* (PCK)) i zausznik (*Podiceps nigricollis*); stosunkowo wysoką liczebność (C7) osiągają: błotniak zbożowy (*Circus cyaneus* (PCK)), cyraneczka (*Anas crecca*), derkacz (*Crex crex*), kszyszek (*Gallinago gallinago*), ortolan (*Emberiza hortulana*), ślepowron (*Nycticorax nycticorax*), zimorodek (*Alcedo atthis*) i świergotek polny (*Corydalla campestris*); prawdopodobnie gnieździ się bardzo rzadki rożeniec (*Anas acuta* (PCK)); ponadto w liczebności powyżej 1% populacji krajowej występują dudek (*Upupa epops*), dziwonina (*Erythrura erythrura*), pustułka (*Falco tinnunculus*) i remiz (*Remiz pendulinus*), a w liczebności ok. 1% populacji krajowej – przepiórka (*Coturnix coturnix*). W okresie wędrówki jesiennej występuje czapla biała

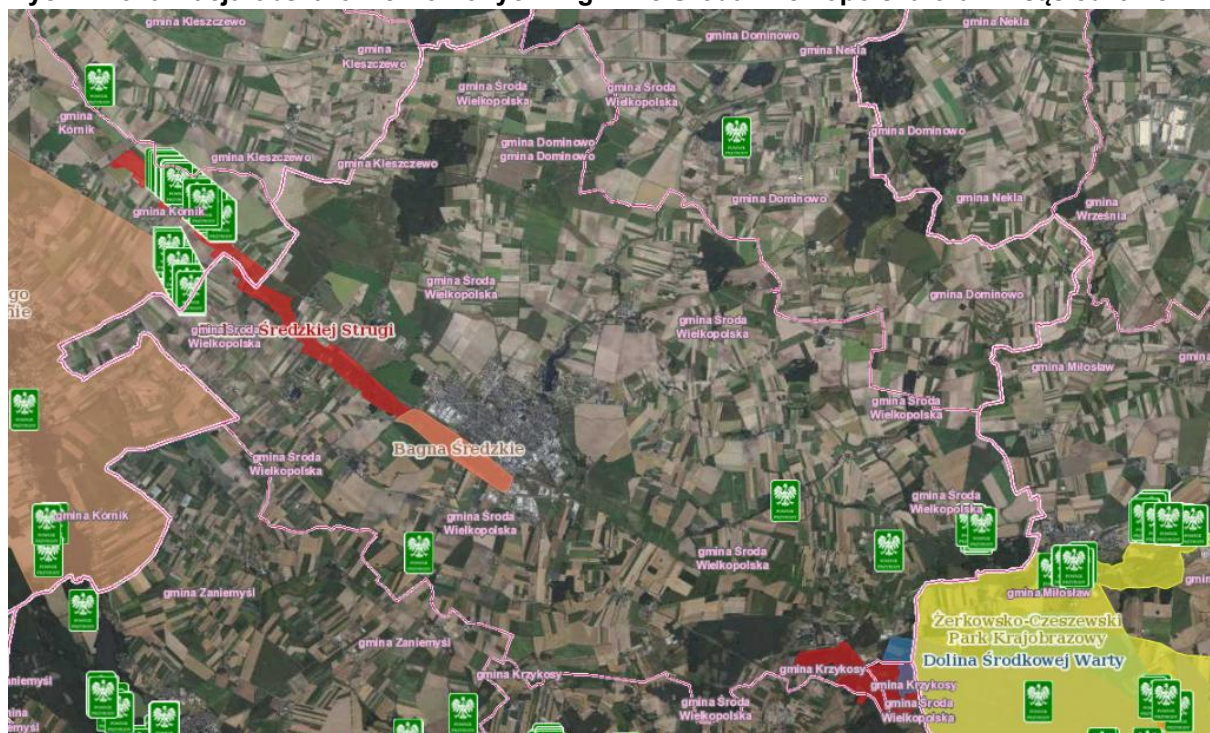
(*Ardea alba*) - do 23 osobników, świstun (*Mareca penelope*) - do 1500 osobników, żuraw (*Grus grus*) - do 250 osobników i mieszane stada gęsi (*Anserinae sp.*) - do powyżej 5000 osobników. Podczas wędrówki wiosennej tokujące bataliony (*Calidris pugnax*) spotyka się w liczbie do 1200 osobników;

- **Obszar Natura 2000 „Dolina Średzkiej Strugi” (PLH300057)** - dolina średzkiej Strugi oraz licznie znajdujące na jej obszarze doły potorfowe i rozlewiska są jedną z najważniejszych w Wielkopolsce ostoj lęgowej kumaka nizinnego (*Bombina bombina*). Obszar ten jest również bardzo ważną w skali regionu ostoją gatunku płaza spoza załącznika Dyrektywy Siedliskowej - ropuchy zielonej *Bufo viridis* (kilka tysięcy osobników młodocianych). Obszar ten jest także ważnym korytarzem ekologicznym dla dwóch gatunków wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG – bobra europejskiego (*Castor fiber*) i wydry europejskiej (*Lutra lutra*). Jest to także cenna ostoja dla ptaków szuwarowych i łąkowych, zarówno gatunków wymienianych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, jak i spoza Załącznika, a chronionych prawnie na obszarze kraju;
- **Obszar Natura 2000 „Lasy Żerkowsko-Czeszewskie” (PLH300053)** - obszar obejmuje jedno z większych na terenie środkowej Wielkopolski powierzchnie łągów wiązowo-jesionowych (*Ficario-Ulmetum*), wykształconych w dwóch podstawowych podzespołach. Wraz z dobrze zachowanymi płatami niskich i typowych grądów (*Galio sylvatici-Carpinetum*) tworzą one typowy dla dolin rzecznych kompleks żyznych lasów liściastych. Tereny leśne poprzecinane są licznymi płatami łąk i pastwisk różnych typów. Spośród różnych typów ekosystemów łąkowych do cennych przyrodniczo zaliczyć należy fitocenozy zespołu *Galietum borealis* (= *Molinietum caeruleae p.p.*) oraz łąki selernicowe (*Viola persicifoliae-Cnidietum dubii*). Uwagę zwracają też liczne i stosunkowo rozległe starorzecza z dobrze zachowaną roślinnością z klas *Lemnetea minoris* i *Potametea*. Cały obszar cechuje się harmonijnie zachowanym kompleksem ekosystemów typowych dla ekstensywnie użytkowanej doliny rzecznej. Łącznie na terenie ostoj zidentyfikowano 11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywających 38% powierzchni ostoj. Występuje tam też 12 gatunków zwierząt z załącznika II tej dyrektywy. Wśród owadów na szczególną uwagę zasługują populacje tak rzadkich gatunków jak: łucznik korzeniowiec (*Stenocorus meridianus*), rzemlik kropkowany (*Saperda punctata*) - jedyne znane stanowisko w Wielkopolsce czy zmorsznik sześciopłamek (*Anoplodera sexguttata*) oraz gatunku chronionego ciólek matowy (*Dorcus parallelipedus*). Jest to również ważna ostoja pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*) i koziroga dębosza (*Cerambyx cerdo*). Populacja trzepli zielonej (*Ophiogomphus cecilia*), stanowiąca fragment ciągłej populacji warciańskiej, zasiedla licznie cały odcinek Warty w obrębie obszaru. Towarzyszy jej również rozpowszechniona, choć nieco mniej liczna, gadziogłówka żółtonoga (*Gomphus flavipes*) z IV Załącznika Dyrektywy Siedliskowej. Walor omawianego terenu podnosi znalezione w 2007 roku stanowisko poczwarówki zwężonej (*Vertigo angustior*). Obiekt stanowi cenną ostoję florystyczną. Wprawdzie brak tam gatunków roślin wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, jednak stwierdzono tam występowanie 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Listy roślin oraz 34 gatunki uznawane za rzadkie i zagrożone w Wielkopolsce. Bogate populacje tworzą także liczne gatunki chronione na mocy polskiego prawa;
- **pomniki przyrody** - obejmujące 12 pojedynczych okazów i jedną grupę drzew:
 - buk pospolity - rośnie w parku w miejscowości Strzeszki w pobliżu pałacu;
 - platan klonolistny - rośnie na skraju parku R.K.S. Szlachcin;

- lipa drobnolistna - rośnie na terenie byłego gospodarstwa przy drodze lokalnej (Starkówiec Piątkowski);
- wiąz szypułkowy - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- wiąz szypułkowy - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- dąb szypułkowy - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- platan klonolistny - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- jesion wyniosły (2 szt.) - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- lipa drobnolistna - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- sosna zwyczajna - rośnie na terenie parku pałacowego w Winnej Górze;
- grupa drzew (7 szt.) rośnie przy kościele w Winnej Górze.

Ponadto na terenie gminy znajduje się korytarz ekologiczny „Dolina Obry” oraz korytarz ekologiczny „Dolina Warty” a także siedlisko przyrodnicze 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*).

Ryc. 4. Lokalizacja obszarów chronionych w gminie Środa Wielkopolska oraz w sąsiedztwie

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl.

4.5. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju gminy Środa Wielkopolska

Gmina Środa Wielkopolska, z uwagi na swoją lokalizację w aglomeracji poznańskiej, w niewielkiej odległości od Poznania, stała się miejscem napływu nowych mieszkańców w wyniku procesu suburbanizacji tego miasta. Niewielka odległość i dobre połączenie komunikacyjne wyzwała ruch budowlany i inwestycyjny – gmina Środa Wielkopolska staje się docelowo miejscem zamieszkania dla wielu osób spoza jej obszaru. Biorąc pod uwagę powyższe, prognozuje się dalszy rozwój zabudowy na obszarze gminy, w szczególności w kierunku mieszkaniowym, przemysłowo-usługowym oraz magazynowym. Z tego względu ważne jest, aby rozwój ten był zaplanowany i skoordynowany, biorąc pod uwagę aspekty niezbędne do stworzenia ładu przestrzennego, w tym powiązania z otoczeniem, organizację ruchu komunikacyjnego, dostęp do usług, jak również ochronę elementów przyrodniczych na

danych obszarach, a przede wszystkim zgodność z polityką przestrzenną gminy, co jest możliwe wyłącznie poprzez uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5. Charakterystyka, analiza i ocena stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem

5.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Zaniemyskiej.

Obszar obejmuje działki o numerze ewid.: 3830/2, 3831/1, 3831/19, 3833/2, 3833/3, 3838/5, 3838/7, 3838/8, 3838/11, 3838/12, oraz fragment działki nr ewid. 3833/1, o łącznej powierzchni około 41,17 ha.

Przedmiotowy obszar w znacznej części otoczony jest polami uprawnymi. Dodatkowo od strony północnej i zachodniej graniczy on z magazynem firmy Decora S.A., a od strony południowej z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji. Od strony wschodniej obszar ogranicza droga gruntowa.

Obszar planu oraz jego sąsiedztwo wyposażone są w sieci infrastruktury technicznej – sieć wodociagową, sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieć elektroenergetyczną i telekomunikacyjną. Obszar opracowania planu jest płaski, w chwili obecnej jest on użytkowany głównie rolniczo – działka nr ewid. 3838/7 jest drogą niepubliczną. Działka ta stanowi własność Starostwa Powiatowego i w przyszłości będzie ona drogą publiczną klasy lokalnej. Wszystkie działki objęte planem są zdrenowane.

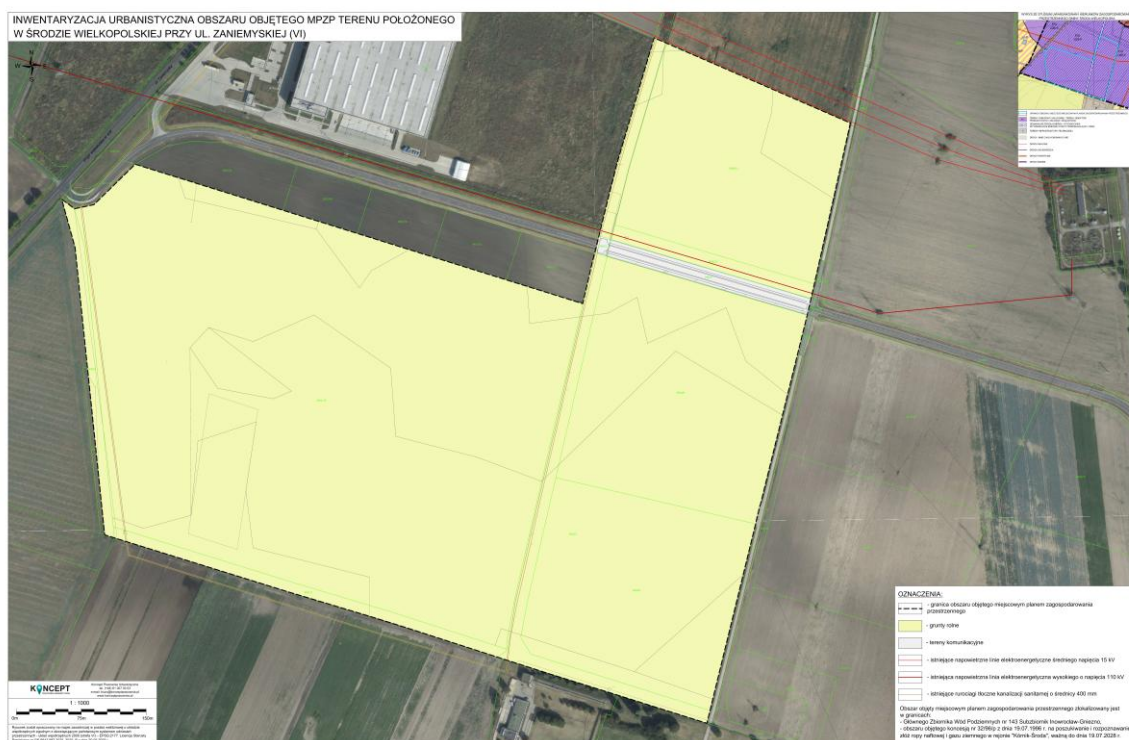
W granicach obszaru objętego planem zlokalizowane są obszary, dla których obowiązują szczególne warunki zagospodarowania:

- 1) Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”;
- 2) obszar objęty koncesją nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie "Kórnik-Środa", ważną do dnia 19.07.2028 r.

System komunikacyjny oparty jest o drogę niepubliczną, stanowiącą odnogę drogi wojewódzkiej nr 432 (ul. Zaniemyskiej). Stanowi ona własność Starostwa Powiatowego i w przyszłości będzie ona drogą publiczną klasy lokalnej.

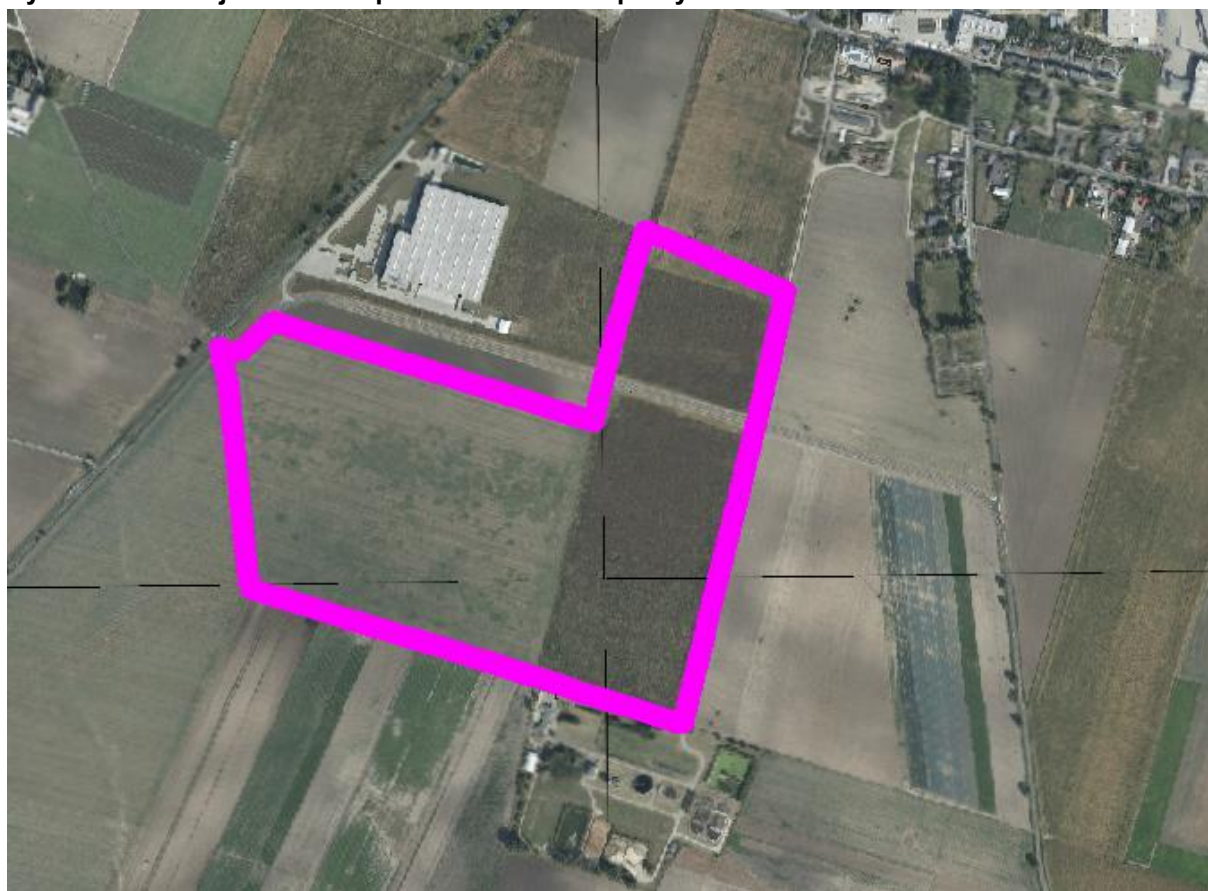
Na terenie planu nie występują obszary i obiekty zabytkowe. Na analizowanym obszarze nie występują obszary chronione. Najbliżej położonymi obszarami chronionymi są Obszar Chronionego Krajobrazu Bagna Średzkie (870 m) i Obszar Natura 2000 Dolina Średzkiej Strugi (884 m).

Ryc. 5. Obecne zagospodarowanie terenu objętego opracowaniem

Źródło: Opracowanie własne.

Ryc. 6. Lokalizacja obszaru opracowania wraz z pokryciem terenu

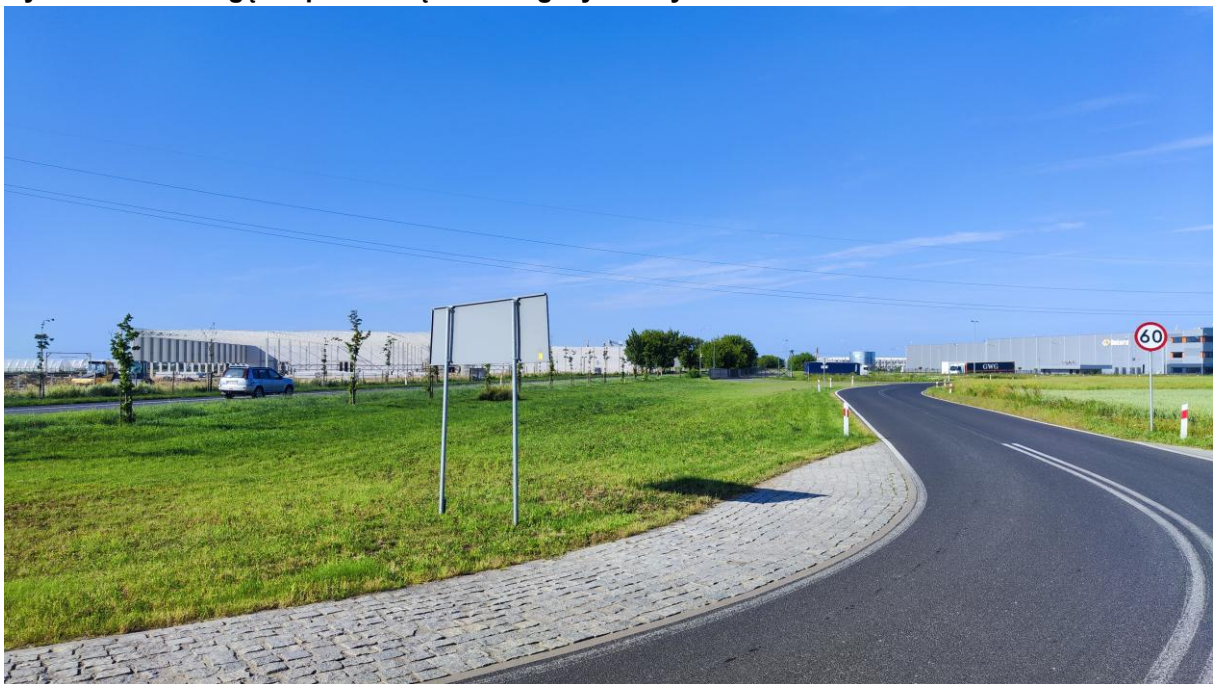
Źródło: geoportal.gov.pl.

Ryc. 7. Widok na obszar objęty planem

Źródło: Fotografia własna.

Ryc. 8. Widok drogę niepubliczną oraz magazyn firmy Decora S.A.

Źródło: Fotografia własna.

Ryc. 9. Widok na linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia, znajdującą się w sąsiedztwie obszaru objętego planem

Źródło: Fotografia własna.

Ryc. 10. Widok na magazyn firmy Decora S.A. znajdujący się w sąsiedztwie obszaru objętego planem

Źródło: Fotografia własna.

Ryc. 11. Widok na magazyn firmy Decora S.A. znajdujący się w sąsiedztwie obszaru objętego planem

Źródło: Fotografia własna.

Ryc. 12. Widok na obszar objęty planem i Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji

Źródło: Fotografia własna.

5.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W chwili obecnej na terenie objętym opracowaniem obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

Źródło: UM w Środzie Wielkopolskiej.

[illegible]

W granicach opracowania zlokalizowane są tereny niezabudowane, wykorzystywane rolniczo. Z tego powodu, teren planu stanowi obszar, na którym występują rośliny i zwierzęta typowe głównie dla siedlisk segetalnych (polnych).

26

Działki objęte planem nie zostały dotychczas zagospodarowane. Tereny niezagospodarowane są szczególnie wrażliwe na niekorzystny wpływ nieuporządkowanego zagospodarowania, w związku z tym niezwykle istotne jest wprowadzenie w planie szczegółowych nakazów i zakazów dotyczących gabarytów zabudowy oraz ochrony środowiska. Uporządkowanie pozwoli na zrównoważony rozwój i na zachowanie walorów terenu oraz stworzy komfortowe warunki życia mieszkańców gminy. Ponadto istotne jest ustalenie szczegółowych nakazów i zakazów w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Brak tego typu zapisów może wiązać się z konsekwencjami w postaci zanieczyszczenia wód gruntowych poprzez niewłaściwe odprowadzanie ścieków lub wprowadzenie ogrzewania powodującego znaczną emisję szkodliwych substancji do atmosfery.

Ocenę tendencji zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu można rozważać wariantowo.

I wariant – gdy nie nastąpi żadne zainwestowanie, teren nie zostanie zagospodarowany, pozostanie w aktualnym użytkowaniu – zmiany można ocenić jako korzystne, ze względu na zachowanie obecnego krajobrazu i ograniczenie presji inwestycyjnej na środowisko. Wariant mało prawdopodobny z uwagi na obowiązujący miejscowy plan.

II wariant – gdy projekt planu nie zostanie uchwalony. Wówczas możliwość realizacji zabudowy będzie możliwa na podstawie obowiązującego miejscowego planu – zmiany można ocenić jako niekorzystne, ze względu na umożliwienie realizacji zabudowy przy mniejszych niż wymagane obecnie obwarowaniach środowiskowych.

W związku z planowanymi funkcjami, na analizowanym terenie będą mogły powstać zabudowania głównie przeznaczone do usług, produkcji przemysłowej i elektrowni słonecznych. Jest to zabudowa stanowiąca kontynuację istniejących w części obszaru i w sąsiedztwie funkcji oraz zgodna z kierunkiem zagospodarowania zawartym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Prawdopodobny wpływ projektowanych zmian na poszczególne komponenty środowiska przedstawia się następująco:

- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – negatywny wpływ na dotychczasową różnorodność biologiczną oraz faunę i florę i zastąpienie zielenią urządzonej towarzyszącą zabudowie;
- Woda – możliwy negatywny wpływ związany z odprowadzeniem zanieczyszczeń do gruntu;
- Powietrze – możliwy pozytywny wpływ w przypadku stosowania energii z elektrowni słonecznych do ogrzewania nowej zabudowy;
- Powierzchnia ziemi – negatywne oddziaływanie poprzez realizację zabudowy na terenach dotychczas niezagospodarowanych;
- Krajobraz – możliwy negatywny wpływ na krajobraz w przypadku realizacji zabudowy nieodpowiadającej istniejącym terenom zabudowanym w sąsiedztwie;
- Klimat – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zasoby naturalne – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zabytki – brak zmiany dotyczącej oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Dobra materialne – możliwe zwiększenie zainteresowania inwestorów, możliwy wzrost cen gruntów;

- Natura 2000 – obszar planu znajduje się poza obszarami Natura 2000 i biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, rozwiązania przestrzenne w nim zawarte nie będą wpływały na cele, przedmiot ochrony oraz integralność tych form ochrony przyrody.

5.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Grunty opracowania w wyniku uchwalenia planu, dzięki przeznaczeniu pod zabudowę usługową, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych, zostanie przekształcona z terenów niezabudowanych na tereny zabudowane. Nie prognozuje się jednak wystąpienia na nich znaczącego negatywnego oddziaływania, gdyż w planie zastosowano zapisy mające na celu minimalizację negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym dotyczące przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz pozostałe ustalenia ochrony środowiska przyrodniczego lub mające na to środowisko pośredni i bezpośredni wpływ.

W związku z powyższym, brak jest na danym terenie obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem wynikającym z ustaleń projektu planu.

Rzeźba terenu, gleby

Obszar opracowania planu jest zasadniczo płaski i brak jest na nim większych form terenu. Ze względu na brak znacznych spadków, cały teren nadaje się do zagospodarowania.

Ryc. 16. Mapa hipsometryczna obszaru opracowania

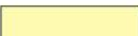
Źródło: <https://sredzkiwielkopolski.e-mapa.net/>.

Wody podziemne i powierzchniowe

Przez obszar opracowania nie przepływają rowy i kanały, a wszystkie działki są zdrenowane. Na analizowanym obszarze można spodziewać się przede wszystkim

Ryc. 17. Mapa hydrograficzna przedstawiająca obszar objęty opracowaniem

	1 klasa – przepuszczalność łatwa		4 klasa – przepuszczalność zmienna
	2 klasa – przepuszczalność średnia		5 klasa – przepuszczalność zróżnicowana
	3 klasa – przepuszczalność słaba		6 klasa – przepuszczalność bardzo słaba

Jakość powietrza atmosferycznego

Hałas i pola elektromagnetyczne

29

5.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, poza ewentualnymi zanieczyszczeniami z terenów zurbanizowanych oraz terenów komunikacyjnych. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenów.

Na obszarze będącym przedmiotem analizy nie występują obszary objęte formami ochrony przyrody. Najbliżej położonymi obszarami chronionymi są Obszar Chronionego Krajobrazu Bagna Średzkie (870 m) i Obszar Natura 2000 Dolina Średzkiej Strugi (884 m).

Istotnymi problemami ochrony środowiska, jednakże odnoszącymi się do całej gminy Środa Wielkopolska są:

- stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych oraz wymogi ochrony wód przed zanieczyszczeniem;
- uwzględnienie dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- stan powietrza atmosferycznego w strefie wielkopolskiej, ochrona powietrza atmosferycznego z uwagi na odnotowanie na obszarze województwa wielkopolskiego przekraczania dopuszczalnego dobowego poziomu pyłu PM_{2,5} i B(a)P;
- uwzględnienie problemów rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej;
- gospodarka odpadami.

Ryc. 18. Obszary chronione zlokalizowane w sąsiedztwie obszaru objętego planem

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl.

6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko i jego elementy

Każda ingerencja człowieka w środowisko niesie za sobą konsekwencje i oddziaływania na przyrodę, zarówno pozytywne, jak i negatywne. Zgodnie z zasadą

zrównoważonego rozwoju ingerencja ta powinna się odbywać z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kształtowania krajobrazu, ustala się:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem:
 - a) instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³,
 - b) inwestycji celu publicznego;
- 2) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem:
 - a) elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni,
 - b) instalacji do przetwarzania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych,
 - c) grzebówisk zwłok zwierzęcych,
 - d) instalacji do przetwarzania produktów zawierających azbest,
 - e) instalacji do produkcji mas bitumicznych,
 - f) instalacji do zgazowywania, odgazowywania lub upłynniania węgla lub łupku bitumicznego, instalacji do wytwarzania smarów z ropy naftowej,
 - g) instalacji do brykietowania węgla kamiennego lub brunatnego,
 - h) instalacji do przerobu kopalin,
 - i) wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych;
- 3) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 4) zakaz lokalizacji zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- 5) zakaz lokalizacji biogazowni oraz elektrowni wiatrowych;
- 6) zakaz lokalizacji działalności gospodarczej, polegającej na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, zbieraniu, przetwarzaniu, obróbce, termicznemu przekształcaniu, w tym spalaniu oraz krakingu odpadów, z zastrzeżeniem pkt 7;
- 7) dopuszczenie gromadzenia i przetwarzania odpadów, wyłącznie jeśli wynika to z procesu technologicznego przedsiębiorcy;
- 8) dopuszczenie przebudowy, likwidacji lub rozbudowy istniejących budowli drenarskich i melioracyjnych, w tym odcinkowego skanalizowania, z zachowaniem ciągłości przepływu wód i dalszego poprawnego funkcjonowania całego systemu;
- 9) przetransportowanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji w miejsce wskazane przez właściwe służby gminne lub dopuszczenie wykorzystania w granicach własnej działki gruntu, z zastrzeżeniem pkt 10;
- 10) zakaz składowania mas ziemnych oraz lokalizacji budowli ziemnych o wysokości przekraczającej 3,0 m powyżej poziomu terenu, z wyjątkiem sytuowania wałów ziemnych pełniących funkcje ochrony akustycznej;
- 11) nakaz realizacji pasów zieleni izolacyjnej o szerokości co najmniej 5,0 m, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem lokalizacji sieci infrastruktury technicznej oraz zjazdów, a także dojazdów.

Dla terenów usług lub produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych, oznaczonych na rysunku planu symbolami **1U-PP-PEF**, **2U-PP-PEF**, **3U-PP-PEF**, ustala się

następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) przeznaczenie: tereny usług lub produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych, w tym między innymi:
 - a) obiekty budowlane związane z prowadzeniem działalności usługowej, produkcyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
 - b) elektrownie słoneczne:
 - ogniwa fotowoltaiczne, obejmujące urządzenia wytwarzające energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 150 kW,
 - magazyny energii, w tym modułowe magazyny energii,
 - budynki i budowle stacji transformatorowych, w tym modułowe stacje transformatorowe,
 - budynki oraz wiaty, stanowiące zaplecze techniczne, magazynowe oraz pomieszczenia socjalne związane z bieżącą obsługą terenu;
- 2) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) magazynów oraz składów,
 - b) hal namiotowych,
 - c) portierni,
 - d) budynków gospodarczych, garaży oraz wiat;
- 3) zakaz lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, w tym przedszkoli, placówek edukacyjnych, z dopuszczeniem przedszkoli przyzakładowych,
- 4) minimalna nadziemna intensywność zabudowy: 0,01;
- 5) maksymalna nadziemna intensywność zabudowy: 4,20;
- 6) maksymalna intensywność zabudowy: 4,80;
- 7) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 15%;
- 8) maksymalny udział powierzchni zabudowy: 60%, z zastrzeżeniem iż do powierzchni zabudowy nie wlicza się powierzchni instalacji fotowoltaicznych;
- 9) geometria dachów budynków, wiat oraz obiektów modułowych: płaskie, jedno-, lub dwuspadowe, symetryczne, o kącie nachylenia głównych połaci dachowych do 20°;
- 10) maksymalna wysokość zabudowy:
 - a) budynków oraz wiat: 30,0 m,
 - b) budowli: 50,0 m, z zastrzeżeniem lit. c,
 - c) wolnostojących ogniw fotowoltaicznych wraz z konstrukcją: 4,0 m;
- 11) minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych: 2000 m²;
- 12) obsługa komunikacyjna z sąsiadującymi drogami, w tym zlokalizowanych poza obszarem planu, z wyjątkiem drogi wojewódzkiej nr 432.

Dla terenu drogi lokalnej, oznaczonej na rysunku planu symbolem **1KDL**, ustala się następujące zasady oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) przeznaczenie: droga lokalna;
- 2) szerokość w liniach rozgraniczających: zgodnie z rysunkiem planu;
- 3) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym oświetlenia ulicznego,
 - b) stanowisk postojowych,
 - c) dróg pieszych, dróg rowerowych i pieszo-rowerowych,
 - d) rowów odwadniających, drogowych obiektów inżynierskich oraz zatok autobusowych,
 - e) zieleni ozdobnej oraz obiektów użytkowych służących rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku.

Dla terenów komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczonych na rysunku planu symbolami **1KR, 2KR, 3KR, 4KR, 5KR**, ustala się następujące zasady oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) przeznaczenie: tereny komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 2) szerokość w liniach rozgraniczających: zgodnie z rysunkiem planu;
- 3) dopuszczenie lokalizacji:
 - a) sieci, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym oświetlenia ulicznego,
 - b) stanowisk postojowych,
 - c) dróg pieszych, dróg rowerowych i pieszo-rowerowych,
 - d) rowów odwadniających, drogowych obiektów inżynierskich,
 - e) zieleni ozdobnej oraz obiektów użytkowych służących rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku;
- 4) zakaz lokalizacji skrzynek rozdzielczych w trójkątach widoczności dróg, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu:

- 1) wyznacza się pasy technologiczne istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych, do czasu skablowania, rozbiórki lub przebudowy linii:
 - a) wysokiego napięcia 110 kV, o szerokości 22,0 m, po 11,0 m od osi linii w obu kierunkach,
 - b) średniego napięcia 15 kV, o szerokości 14,0 m, po 7,0 m od osi linii w obu kierunkach;
- 2) w granicach pasów technologicznych istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych, do czasu skablowania, rozbiórki lub przebudowy linii, ustala się:
 - a) zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi,
 - b) zakaz lokalizacji instalacji fotowoltaicznych,
 - c) zakaz nasadzeń drzew i krzewów, których wysokość może przekraczać 3,0 m po osiągnięciu swojego maksymalnego wzrostu,
 - d) nakaz uwzględnienia przepisów odrębnych, w tym dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- 3) wyznacza się pasy ochronne istniejących rurociągów tłocznych kanalizacji sanitarnej o średnicy 400 mm, o szerokości 6,0 m, po 3,0 m na stronę od osi rurociągu, w których ustala się:
 - a) zakaz budowy budynków,
 - b) zakaz nasadzeń drzew i krzewów,
 - c) nakaz uwzględnienia przepisów odrębnych.

Na obszarze planu dopuszczane zostają przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Spośród przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wykluczone zostały te przedsięwzięcia, które najmocniej ingerują w środowisko naturalne, takie jak np. elektrociepłownie, instalacje do przerobu kopalin, czy wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych.

Spośród przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko dopuszczono jedynie instalacje do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień

procesowych większej niż 30 m³. Instalacje te służą procesowi nakładania powłok ochronnych na powierzchnie metalowe, w celu zabezpieczenia ich przed korozją. Sam proces polega na elektrochemicznym osadzaniu farby na elemencie zanurzonej w kąpeli lakierniczej, pod wpływem prądu elektrycznego. Jednakże przy zachowaniu ustaleń i obwarowań zawartych w projekcie planu, przedsięwzięcia mogące zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, nie powodować zagrożenia zarówno dla środowiska naturalnego, jak i dla zdrowia ludzi.

Na obszarze planu dopuszczono również lokalizację elektrowni wykorzystującej panele fotowoltaiczne. W chwili obecnej w literaturze brak jest informacji dotyczących negatywnego wpływu ww. elektrowni na środowisko. Na etapie eksploatacji paneli fotowoltaicznych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Działalność elektrowni nie powoduje emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza, a także nie ingeruje w warunki gruntowo-wodne. W przypadku powstania odpadów komunalnych będą one gromadzone w pojemnikach z zapewnieniem wywozu nieczystości przez koncesjonowanego przewoźnika na podstawie przepisów o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Na obecnym etapie nie przewiduje się wycinki drzew i krzewów przypadku zaistnienia takiej potrzeby inwestor uzyska stosowne zezwolenie od właściwego organu ochrony środowiska. Zastosowanie ogrodzenia i bramy wjazdowej w formie płotu metalowego ażurowego zapewni nie tylko efekt ochronny, ale również pozwoli zachować drożność przemieszczenia się niewielkich zwierząt.

6.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Każda inwestycja, polegająca na budowie, rozbudowie, utwardzeniu terenu lub zmianie jego zagospodarowania może negatywnie wpłynąć na różnorodność biologiczną danego obszaru.

Ustawa o ochronie przyrody określa, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody. Wśród nich do najbardziej istotnych należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień.

Zabudowa bezpośrednio niszczy całą florę oraz pośrednio faunę na terenie, który jest zajęty przez budynek, obiekt budowlany lub utwardzenie terenu. Również zmiana zagospodarowania np. na zieleni urządzonej lub towarzyszącej zabudowie, niszczy występujące na tym terenie gatunki i zmienia w mniejszym lub większym stopniu lokalny ekosystem.

Obszar planu obejmuje tereny w dużej części niezabudowane, użytkowane rolniczo. Jedynie niewielką część obszaru stanowi droga niepubliczna, będąca własnością Starostwa Powiatowego, która w przyszłości ma zostać przekształcona w drogę publiczną klasy lokalnej. W zakresie gruntów niezabudowanych, użytkowanych rolniczo występują tam grunty orne. Z tego powodu, analizowany teren stanowi obszar, na którym występują rośliny i zwierzęta typowe głównie dla siedlisk segetalnych (polnych), takie jak: skrzyp polny (*Equisetum arvense*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), mlecz polny (*Sonchus arvensis*), czy koniczyna polna (*Trifolium arvense*). Dodatkowo szatę roślinną obszaru opracowania dopełniają rośliny uprawiane na tutejszych gruntach ornym. Na terenach obszaru opracowania występują zwierzęta typowe dla

krajobrazu wiejskiego, między innymi: zając szarak (*Lepus europaeus*), kret europejski (*Talpa europaea*), czy sarna europejska (*Capreolus capreolus*). Realizacja ustaleń planu nie stanowi jednakże przesłanki wystarczającej do uzyskania stosownych zezwoleń odpowiednich organów na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych, stąd też w projekcie planu winien znaleźć się zapis informujący inwestorów o obowiązku zapewnienia ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk zgodnie z przepisami o ochronie przyrody. Ponadto postuluje się dodać zapis, iż ewentualną konieczną i planowaną wycinkę drzew powinno się przeprowadzić poza okresem lęgowych tj. poza okresem od 1 marca do 15 października.

Podczas wizji terenowej wstępnie nie stwierdzono występowania żadnych gatunków roślin, grzybów i zwierząt chronionych na obszarze opracowania. W przypadku stwierdzenia ich występowania na podstawie inwentaryzacji wykonanej przed lub podczas etapu budowy danego obiektu budowlanego, będą obowiązywały odpowiednie przepisy prawa regulujące postępowanie w tym zakresie.

Z uwagi na fakt, iż na obszarze planu bytować mogą niewielkie ssaki, ptactwo oraz płazy, dla których obowiązują zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody dotyczące umyślnego chwytania lub okaleczania, zabijania i niszczenia miejsc gniazdowania. W przypadku możliwości naruszenia zakazów wynikających z ustawy należy uzyskać zezwolenie na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt chronionych. Jako działanie kompensacyjne w takim przypadku można wprowadzać zastępcze miejsce gniazdowania w postaci budek (skrzynek) lęgowych dostosowanych do potrzeb danego gatunku.

W związku z powyższym opisem flory i fauny, można stwierdzić, że na danym terenie brak jest terenów charakteryzujących się znaczną różnorodnością biologiczną. W projekcie planu tereny niezabudowane zostały przekształcone na tereny elektrowni fotowoltaicznych. Jednakże nie oznacza to zupełnego zubożenia bioróżnorodności, lub zastąpienia jej wyłącznie roślinnością ruderalną, czy synantropijną. Pod panelami fotowoltaicznymi wskazane jest wysianie odpowiedniej mieszanki nasion rodzimych roślin zielnych, które kiełkując utworzą ponownie łąkę. W planie dla terenów zabudowy określono minimalne udziały powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz maksymalne intensywności zabudowy, dzięki czemu zminimalizowany zostanie negatywny wpływ ustaleń planu na różnorodność biologiczną.

Wzrost bioróżnorodności na jednym z poziomów troficznych, pociąga za sobą jej wzrost na pozostałych (wyższych) poziomach. Porośnięty obszar farmy fotowoltaicznej jest atrakcyjnym miejscem żerowania dla wielu rodzajów owadów, co z kolei zwabia na ten obszar drobne zwierzęta, które się nimi żywią. Zastosowanie ażurowego ogrodzenia pozwala zarówno na przemieszczanie się małych zwierząt, takich jak drobne ssaki, płazy, czy gady, ale również mogą one znaleźć schronienie przed drapieżnikami (głównie ptakami) pod panelami fotowoltaicznymi.

Montag i in. (2016) przeprowadzili badania nad liczebnością i składem gatunkowym na terenach farm fotowoltaicznych i terenach o takich samych siedliskach, ale nieużytkowanych. Wyniki badań przedstawiają się następująco:

- większa różnorodność roślin była zauważalna pomiędzy rzędami paneli niż pod nimi,
- populacje łuskoścyrzdyłtych (*Lepidoptera sp.*) i trzmielowatych (*Bombini sp.*) na farmach charakteryzowały się większą liczebnością, przy podobnej liczbie gatunków,
- niewielkie różnice w liczbie gatunków ptaków na terenach farm, a powierzchniami kontrolnymi, liczebność nieco większa na farmach, ale nieistotna statystycznie,
- na farmach zaobserwowano zające szaraki (*Lepus europaeus*), które korzystały

z paneli słonecznych jako schronienia i odpoczywały pod nimi w wykopanych przez siebie zagłębieniach.

Negatywnym oddziaływaniem paneli fotowoltaicznych mogą być refleksy świetlne powodujące oślepianie ptaków. Dlatego podczas montażu paneli szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) i stanowisk nietoperzy. Ze względu na fakt, że gładkie panele fotowoltaiczne odbijają światło inaczej niż naturalne, chropowate powierzchnie, nietoperze mogą postrzegać je jako zagrożenie związane z kolizją. W związku z tym prace montażowe paneli należy prowadzić poza sezonem lęgowym, hibernacji i rozrodczym, co powinno zostać wprowadzone w formie zapisu do projektu planu. Analizując jednakże podobne inwestycje, nie stwierdza się istotnego zagrożenia dla świata zwierzęcego. Ponadto w chwili obecnej nie są jeszcze znane szczegółowe parametry elektrowni fotowoltaicznej (projekt planu wskazuje wyłącznie obszary dopuszczalnej lokalizacji). Szczegółowe analizy wpływu na awifaunę obszaru objętego planem zostaną przedstawione na etapie procedury oceny oddziaływania na środowisko konkretnej inwestycji.

Wpływ pośredni może się przejawiać między innymi poprzez bezpośrednią utratę siedlisk, ich fragmentację lub ich modyfikację, zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, głównie poprzez prace przy budowie paneli solarnych i utrzymaniu jego późniejszej działalności. Dodatkowo panele o znacznych powierzchniach mogą powodować odstraszenie ptaków i nietoperzy.

Wpływ bezpośredni to przede wszystkim odstraszenie i oślepianie ptaków poprzez odbijane refleksy świetlne. Nie można wykluczyć, że nawet kilkusekundowe oślepienie może spowodować trudności w rozpoznaniu i ominięciu przeszkody. Jednakże w chwili obecnej nie ma dowodów na ryzyko podwyższonej śmiertelności dla ptaków, związanych z panelami fotowoltaicznymi („Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” - prof. dr hab. Piotr Tryjanowski, „Czysta Energia” – nr 1/2013).

Ponadto ptaki związane ze środowiskiem wodnym mogą mylić błyszczące powierzchnie z lustrem wody. Obszar planu zlokalizowany jest w odległości około 900 m od Bagien Średzich, gdzie może występować szereg gatunków ptaków związanych ze środowiskiem wodnym, takie jak: śmieszka (*Larus ridibundus*), rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*), czy perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*). Aby uniknąć niechcianych kolizji ptaków z ogniwami fotowoltaicznymi, powierzchnie takich paneli pokrywa się warstwą antyrefleksyjną.

Innym działaniem minimalizującym negatywny wpływ ww. inwestycji na środowisko jest konieczność planowania koszenia terenu:

- poza okresem lęgowym ptaków (dla większości gatunków od 1 marca do 31 lipca);
- do okresu migracji płazów (dla większości gatunków od 15 lutego do 31 maja (migracja wiosenna) i od 15 sierpnia do 31 października (migracja jesienna).

Ponadto na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stwierdzono wystąpienia chronionych gatunków roślin i grzybów na podstawie przepisów rozporządzeń wykonawczych do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, tj. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Na etapie realizacji ustaleń projektu planu, należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym głównie zakazów niszczenia siedlisk i miejsc związanych z rozrodem gatunków chronionych, umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania oraz przypadkowego płoszenia i niepokojenia. Zakazy te zawarte są w:

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1409),
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 poz. 1336 ze zmianami).

W związku z tym przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację pod kątem występowania chronionych gatunków płazów i gadów. W razie stwierdzenia ich występowania termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów ich migracji i rozrodu tj. dla większości gatunków od 15 lutego do 31 maja (migracja wiosenna) i od 15 sierpnia do 31 października (migracja jesienna).

W planie dla terenów zabudowy określono minimalne udziały powierzchni terenu biologicznie czynnego oraz maksymalne intensywności zabudowy i powierzchnie zabudowy, dzięki czemu zminimalizowany zostanie negatywny wpływ ustaleń planu na różnorodność biologiczną.

W związku z powyższym, uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłynie raczej negatywnie na różnorodność biologiczną, florę i faunę, ale nie będzie to bardzo znaczące oddziaływanie, z uwagi na ubogą bioróżnorodność występującą na danym terenie.

6.2. Wpływ na ludzi

Charakter nowych inwestycji, przy zachowaniu ustaleń i obwarowań zawartych w projekcie planu, nie powinien powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Plan ogranicza lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszczając wyłącznie inwestycje celu publicznego i instalacje do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³, oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkami.

Hałas jest obecnie jednym z istotniejszych „zanieczyszczeń” środowiska. Wpływ na to ma powszechność zjawiska oraz jego skutki oddziaływania na ludzi. W świetle przepisów o ochronie środowiska pod pojęciem hałasu należy rozumieć dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz.

Oprócz ustalenia wysokości poziomu hałasu, istotnym zagadnieniem z punktu widzenia ochrony środowiska jest określenie zasięgu tego czynnika, na który z kolei wpływają:

- wysokość źródła hałasu,
- wysokość punktu obserwacji,
- wartość impedancji akustycznej gruntu,
- warunki atmosferyczne.

Zmienność tych czynników powoduje, że trudno przewidzieć, jak będzie się rozprzestrzeniać hałas, jakie natężenie osiągnie w danych punktach, i w razie uciążliwości (choćby rozumianej jako przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu), jakie należy zastosować rozwiązania w celu ograniczenia jego poziomu.

W sąsiedztwie obszaru przebiega droga wojewódzka nr 432 oraz droga niepubliczna, będąca własnością Starostwa Powiatowego, która w przyszłości ma zostać przekształcona w drogę publiczną klasy lokalnej. W związku z tym klimat akustyczny kształtują źródła hałasu

drogowego.

Zmniejszenie emisji hałasu drogowego może być osiągane wieloma metodami m.in. poprzez podejmowanie działań ograniczających prędkości dopuszczalne na określonym odcinku drogi, poprawienie płynności ruchu, ograniczeniu możliwości wjazdu pojazdów ciężkich, „ciche nawierzchnie drogowe”. Takie rozwiązania można uwzględnić, gdy zajdzie potrzeba podczas projektowania przebudowy odcinków dróg.

Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowane zostały tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazując, które z nich należą do poszczególnych rodzajów terenów określonych w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Prowadzenie działalności gospodarczej na terenach, na których projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza taką możliwość, nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu wprowadzony został nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów, jakości środowiska poza teren, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W wyniku realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się istotnego zwiększenia obciążenia akustycznego dla mieszkańców. Szczególnie biorąc pod uwagę odległość najbliższych zabudowań mieszkalnych od terenu objętego planem (ponad 250 m).

Projektowane zagospodarowanie nie powinno wprowadzać dodatkowych ewentualnych zagrożeń dla zdrowia ludzi na terenach objętych projektem planu oraz na pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń, pod warunkiem bezwzględnego wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w planie oraz w prognozie. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych projektu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na opisywanym terenie.

W granicach obszaru objętego projektem planu brak jest istotnych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Dopuszczona w planie projektowana zabudowa mogłaby dodatkowo wpływać negatywnie na powietrze poprzez stosowanie paliw wysokoemisyjnych. Z tego powodu ustalono stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna lub instalacje odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, dzięki czemu zostanie zminimalizowane negatywne oddziaływanie zabudowy na powietrze atmosferyczne. W związku z powyższym na obszarze opracowania przewiduje się przede wszystkim wystąpienie instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła, dla których nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary sąsiednie oraz obszar opracowania. Tego typu instalacje nie powodują oddziaływań na środowisko. Potencjalne oddziaływania mogłyby wynikać z lokalizacji turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, jednakże tego typu instalacje zostały zakazane w projekcie planu.

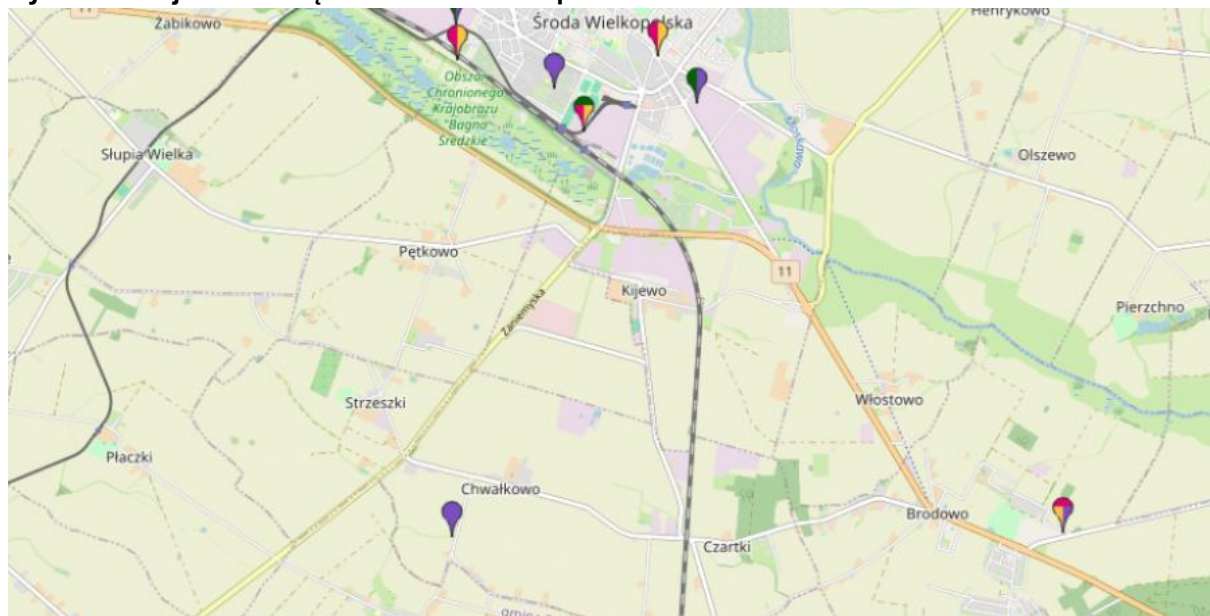
Elektrownie fotowoltaiczne są urządzeniami neutralnymi dla ludzi. Nie powodują emisji hałasu oraz innych emisji, uciążliwych z punktu widzenia człowieka. Potencjalny negatywny wpływ paneli na otoczenie to niepokój optyczny wywołany refleksami świetlnymi, co powoduje, że elektrownie słoneczne uznaje się za niekorzystne sąsiedztwo dla lotnisk i tras przelotów statków powietrznych (możliwość oślepienia pilotów). W celu ograniczenia niepożądanego zjawiska, panele pokrywa się powłoką antyrefleksyjną. W związku z powyższym w projekcie planu dopuszczono realizację pasów zieleni izolacyjnej.

Dodatkowym czynnikiem minimalizującym negatywne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne są ustalone minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Zieleń, oprócz funkcji ochronnej dla gleb, będzie oczyszczała powietrze z ewentualnych pyłów związanych głównie z działalnością i funkcjonowaniem człowieka albo ze spalinami samochodowymi.

W planie dopuszczono lokalizację podziemnych i naziemnych zbiorników na wodór lub gaz typu LNG, CNG, LPG, wraz z niezbędną instalacją, co wiąże się z potencjalnym ryzykiem wystąpienia awarii technicznych. W przypadku potencjalnego rozszczelnienia lub wybuchu może dojść do poważnych zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi – głównie w wyniku działania fali uderzeniowej, wysokiej temperatury, pożaru wtórnego lub emisji gazów palnych. Należy jednak podkreślić, że tego rodzaju instalacje objęte są restrykcyjnymi wymogami bezpieczeństwa, a ich projektowanie, lokalizacja i eksploatacja muszą odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego, przeciwpożarowego i ochrony środowiska. Przestrzeganie tych regulacji oraz właściwy nadzór techniczny minimalizują ryzyko wystąpienia awarii do poziomu akceptowalnego społecznie.

Na obszarze objętym projektem planu nie ma zakazu lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym stacji bazowych telefonii komórkowych. Ich lokalizacja mogłaby wpłynąć negatywnie na ludzi w związku z oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Wpływ ten uzależniony jest jednak od umiejscowienia tej stacji, czego nie można przewidzieć na etapie tworzenia planu. W chwili obecnej na obszarze opracowania nie występują stacje BTS, a najbliższe znajdują się w odległości kilkuset metrów od obszaru objętego planem.

Ryc. 19. Stacje BTS w sąsiedztwie obszaru planu

Źródło: <https://beta.btsearch.pl/>

Projektowane zagospodarowanie nie powinno wprowadzać dodatkowych

ewentualnych zagrożeń dla zdrowia ludzi na terenach objętych projektem planu oraz na pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń, pod warunkiem bezwzględnego wyegzekwowania wszystkich ustaleń zawartych w planie oraz w prognozie. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być zatem niepełna realizacja wytycznych projektu, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na opisywanym terenie.

6.3. Wpływ na wodę

W granicach obszaru planu brak jest jakichkolwiek form wód powierzchniowych. W związku z powyższym wprowadzenie odpowiednich zapisów dotyczących wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej powinno zminimalizować ewentualny negatywny wpływ na wody powierzchniowe znajdujące się poza granicami planu:

- 1) w zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - a) zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej lub projektowanej sieci wodociągowej o średnicy nie mniejszej niż 90 mm,
 - b) dopuszczenie zaopatrzenia z indywidualnych ujęć wody,
 - c) dopuszczenie realizacji hydrantów przeciwpożarowych;
- 2) w zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych ustala się:
 - a) odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej lub projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej o średnicy nie mniejszej niż 150 mm, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych,
 - b) nakaz podczyszczenia ścieków przemysłowych nieodpowiadających parametrom określonym w przepisach odrębnych, przed odprowadzeniem do sieci kanalizacji sanitarnej,
 - c) dopuszczenie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej,
 - d) dopuszczenie odprowadzania ścieków przemysłowych do przyzakładowych obiektów podczyszczania ścieków przemysłowych,
 - e) dopuszczenie lokalizacji przepompowni ścieków bytowych i przemysłowych;
- 3) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się:
 - a) z terenów komunikacji drogowej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) z pozostałych terenów: zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach własnej działki budowlanej, w tym poprzez systemy rozsączania, a także dopuszczenie gromadzenia wód opadowych i roztopowych w otwartych lub zamkniętych zbiornikach retencyjnych oraz wykorzystanie ich do celów gospodarczych i przeciwpożarowych lub odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym do rowów,
 - c) nakaz neutralizacji substancji ropopochodnych i chemicznych pochodzących z utwardzonych parkingów i placów manewrowych o powierzchniach określonych w przepisach odrębnych, przed odprowadzeniem do ziemi;
 - d) dopuszczenie lokalizacji przepompowni wód opadowych i roztopowych.

Położenie obszaru opracowania w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno sprawia, że teren ten powinien być objęty szczególną ostrożnością w zakresie odprowadzania zanieczyszczeń. Potencjalne zanieczyszczenie zbiornika wód podziemnych wiązałoby się z wystąpieniem katastrofy ekologicznej.

Dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych na terenie objętym planem

spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych, aczkolwiek nie spowoduje to znaczących przekształceń powodujących zagrożenie środowiskowe. Według mapy hydrogeologicznej obszar objęty planem znajduje się na terenie charakteryzującym się słabą przepuszczalnością. Oddziaływania na środowisko wodne mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych, roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy

Budowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Dlatego w przypadku realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju zalegania wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmienionym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych w planie ustalono m.in. zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach własnej działki budowlanej lub odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej. Dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach obszaru planu wpłynie pozytywnie na zasoby ilościowe i jakościowe wód w granicach planu, ze względu na zatrzymanie wód w obrębie zlewni.

Odnosnie ochrony wód podziemnych, w planie nakazano odprowadzanie ścieków komunalnych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

Obszar objęty planem nie jest położony w strefie ochrony ujęć wód. Ze względu na zapisy projektu planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej (wyposażenie w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną) oraz wyniki badań jakości wód JCWP i JCWPd przedstawione w niniejszej prognozie, nie przewiduje się znaczących oddziaływań projektu planu w tym zakresie w przypadku podłączenia się pod sieć wodociągową.

Ze względu na to, że JCWPd nr 60 jest zagrożona ilościowo i chemicznie, a jako zidentyfikowane presje znaczące wskazano pobór punktowy z ujęć wód podziemnych (rejon Poznania) oraz presję obszarową rozproszoną związaną z rolnictwem i gospodarką komunalną, możliwe jest negatywne oddziaływanie na jej stan w przypadku indywidualnego poboru wód. Biorąc pod uwagę zapewnienie racjonalizacji zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową degradacją dopuszczenie zaopatrzenia z ujęcia indywidualnego powinno być możliwe tylko i wyłącznie: w przypadku braku sieci wodociągowej do czasu jej realizacji, w przypadku niewystarczającej przepustowości sieci wodociągowej lub niewystarczających zasobów eksploatacyjnych ujęcia komunalnego, a także w przypadku braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej. W wyniku eksploatacji indywidualnych ujęć wód podziemnych naturalne warunki wodne ulegają przekształceniu, występuje obniżenie zwierciadła wody podziemnej na ujęciu i w jego otoczeniu. Załagodzenie lub kompensacja ich potencjalnego negatywnego wpływu może odbywać się za pomocą wykorzystania alternatywnych źródeł, takich jak odzyskiwanie wody deszczowej, mała retencja, wtórne wykorzystywanie tzw. „szarej wody” (np. z umywalek, pryszniców), czy stosowanie nawierzchni przepuszczalnych na terenie działki.

W związku z powyższym realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza

Odry” przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225, z późn. zm.) działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z § 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska.

Ewentualna nieszczelność zbiorników bezodpływowych lub ich niewłaściwa eksploatacja może przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zagadnienie to jest szczególnie istotne biorąc pod uwagę zobowiązania Polski, jako członka Unii Europejskiej, do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Natomiast przy zachowaniu właściwej częstotliwości opróżniania ww. zbiorników oraz kontroli służb gminnych, nie zakłada się wystąpienia sytuacji awaryjnych oraz nie przedstawia się rozwiązań mające na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na wodę.

W związku z powyższym stosowanie zbiorników bezodpływowych możliwe jest jedynie w sytuacji do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej.

Zakłada się, iż wpływ na zasoby wodne w granicach planu będzie pozytywny, poprzez zwiększenie ilości wód w granicach obszaru planu.

Wyżej opisane, ustalone w planie, zasady oraz istniejące na danym terenie uwarunkowania minimalizują negatywny wpływ skutków realizacji planu na wody powierzchniowe i podziemne.

6.4. Wpływ na powietrze

Obszar objęty planem jest niezagospodarowany. W sąsiedztwie terenu objętego planem zlokalizowany jest magazyn firmy Decora S.A. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji. Nie stwierdzono jednak znaczącego negatywnego oddziaływania tego typu zabudowy na jakość lokalnego powietrza.

W planie dopuszczono lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze wyłącznie w zakresie inwestycji z zakresu inwestycji celu publicznego lub instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej

objętości wianien procesowych większej niż 30 m³.

Dopuszczona w planie projektowana zabudowa mogłaby dodatkowo wpływać negatywnie na powietrze poprzez stosowanie paliw wysokoemisyjnych. Z tego powodu ustalono stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna lub instalacje odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, dzięki czemu zostanie zminimalizowane negatywne oddziaływanie zabudowy na powietrze atmosferyczne. W związku z powyższym na obszarze opracowania przewiduje się przede wszystkim wystąpienie instalacji fotowoltaicznych oraz pomp ciepła, dla których nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary sąsiednie oraz obszar opracowania. Tego typu instalacje nie powodują oddziaływań na środowisko. Potencjalne oddziaływania mogłyby wynikać z lokalizacji turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, jednakże tego typu instalacje zostały zakazane w projekcie planu.

Elektrownia fotowoltaiczna nie będzie stanowiła źródła zanieczyszczeń powietrza ze względu na brak źródeł emisji.

Dodatkowym czynnikiem minimalizującym negatywne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne są ustalone minimalne powierzchnie biologicznie czynne. Zieleń, oprócz funkcji ochronnej dla wód powierzchniowych będzie oczyszczała powietrze z ewentualnych pyłów związanych głównie z działalnością i funkcjonowaniem człowieka albo ze spalinami samochodowymi.

Dzięki powyższym zapisom planu, nie przewiduje się wystąpienia znacznego negatywnego wpływu skutków realizacji planu na powietrze atmosferyczne.

6.5. Wpływ na powierzchnię ziemi

Na większości obszaru planu dopuszcza się realizację zabudowy i zagospodarowania. W chwili obecnej przedmiotowy obszar jest niezabudowany i użytkowany rolniczo.

W związku z powstaniem nowych budynków, dojazdów i dojazdów oraz dodatkowych utwardzeń terenu prognozuje się negatywny wpływ na powierzchnię ziemi. W planie nakazano zachowanie odpowiednich powierzchni terenu biologicznie czynnego, co zminimalizuje negatywne oddziaływanie na ten element środowiska oraz ograniczono intensywność i powierzchnię zabudowy, również poprzez dopuszczenie lokalizacji budynków wyłącznie na części obszaru planu poprzez wyznaczone linie zabudowy.

Zapisy planu dotyczące podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej, w tym odprowadzania wód do ziemi powinny uniemożliwić lub zminimalizować ewentualne zanieczyszczenie powierzchni ziemi związane z funkcjonowaniem istniejących i przyszłych terenów zabudowy.

W miarę sukcesywnego zagospodarowania terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych, zwiększać się będzie ilość odpadów generowanych na obszarze opracowania. Podlegać one powinny segregacji w miejscu wytworzenia i dalej być przekazywane do utylizacji. Projekt planu ustala nakaz, aby gromadzenie i usuwanie odpadów było prowadzone w sposób zgodny z ustaleniami przepisów odrębnych, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach*. Działania te powinny uwzględniać segregację odpadów i właściwego zabezpieczania odpadów niebezpiecznych.

6.6. Wpływ na krajobraz

Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (2000) krajobraz jest to „obszar,

postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich”.

Na obszarze planu oraz w jego sąsiedztwie występuje w większości krajobraz rolniczy, uzupełniony o elementy zabudowy przemysłowej, usługowej i infrastrukturalnej. Wprowadzenie w projekcie planu możliwości realizacji zabudowy o wysokości do 30,0 m dla budynków oraz do 50,0 m dla budowli wpisuje się w kierunek przekształceń przestrzennych obserwowany w tej części gminy, gdzie następuje stopniowa intensyfikacja funkcji gospodarczych. Chociaż ustalone parametry wysokościowe przekraczają skalę istniejącej zabudowy sąsiedniej, nie będą one stanowiły dysharmonijnego elementu w krajobrazie, ponieważ planowane obiekty będą zlokalizowane w strefie o przemysłowym charakterze i w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o podobnym przeznaczeniu funkcjonalnym.

Zastosowanie odpowiednich rozwiązań architektonicznych i kompozycyjnych, takich jak zróżnicowanie form zabudowy, ujednolicenie kolorystyki elewacji, a także wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż granic terenów inwestycyjnych, pozwoli dodatkowo złagodzić potencjalne oddziaływanie planowanej zabudowy na krajobraz otaczający. W rezultacie realizacja ustaleń planu nie spowoduje istotnego pogorszenia walorów krajobrazowych obszaru, a nowe obiekty wpiszą się w funkcjonalny i przestrzenny charakter tej części gminy, stanowiąc kontynuację jej rozwoju przemysłowego.

Obszar objęty planem miejscowym nie jest zlokalizowany w granicach krajobrazów priorytetowych określonych w Audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego, przyjętym uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w *sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego*.

W związku z brakiem występowania krajobrazów priorytetowych w granicach obszaru planu, nie podejmuje się kroków w celu utworzenia zapisów ograniczających negatywne skutki uchwalenia projektu na te krajobrazy.

Zgodnie z audytem krajobrazowym obszar planu reprezentuje krajobraz typu wiejskiego z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących pola średniej wielkości.

W związku z uchwaleniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zmieni się krajobraz, ponieważ projektowana zabudowa usługowa, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych będzie stanowiła kontynuację krajobrazu wykształconego w tej części miasta Środa Wielkopolska.

W związku z powyższym stwierdza się, że skutki jego realizacji nie powinny powodować znacznego negatywnego wpływu na krajobraz.

6.7. Wpływ na klimat

Proponowane zmiany mają charakter lokalny, dlatego brak jest istotnego wpływu na klimat. Emisja do powietrza pochodząca z dróg i z terenów zurbanizowanych, w tym działalności gospodarczej, będzie zgodna ze standardami emisji określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w *sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2021 r. poz. 845).

W związku z przeznaczeniem pod zabudowę terenów dotychczas niezabudowanych i niezagospodarowanych, niewielkie zmiany topoklimatu mogą być związane ze zjawiskiem „wyspy ciepła”. Planowana zabudowa i utwardzenie terenu silniej się nagrzewają od terenów powierzchni biologicznie czynnej. Co więcej, budynki, w wyniku procesów technologicznych, mogą oddawać część ciepła na zewnątrz, wpływając na zwiększenie się temperatury powietrza w najbliższym otoczeniu. W związku z powyższym w projekcie planu zachowano wysokie współczynniki powierzchni biologicznie czynnych. Nie prognozuje się, że będzie to

znaczny wpływ ze względu na małą powierzchnię opracowania.

6.8. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji planu na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów.

Surowce mineralne są to minerały lub skały użyteczne, tj. kopaliny wydobyte z litosfery i poddane obróbce dostosowanej do wymagań użytkowników. Na obszarze planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin, dlatego skutki realizacji planu nie wpływają na zasoby naturalne w tym zakresie.

Obszar objęty planem zlokalizowany jest natomiast w granicach obszaru objętego koncesją nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie "Kórnik-Środa", ważną do dnia 19.07.2028 r.

Nie prognozuje się wystąpienie negatywnego oddziaływania na gleby. Wpływ skutków realizacji planu na wody i elementy przyrody ożywionej został omówiony we wcześniejszych podrozdziałach (6.1, 6.3).

6.9. Wpływ na zabytki

W granicach obszaru objętego planem brak jest lokalizacji obszarów bądź obiektów objętych ochroną konserwatorską, w związku z tym nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na zabytki.

6.10. Wpływ na dobra materialne

Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do obiektów budowlanych powinny pozwolić na uzyskanie ładu przestrzennego. Przy zachowaniu zapisów planu oraz obowiązujących przepisów budowlanych nie dojdzie do wzajemnego negatywnego oddziaływania projektowanej zabudowy.

W planie dopuszczono lokalizację podziemnych i naziemnych zbiorników na wodór lub gaz typu LNG, CNG, LPG, wraz z niezbędną instalacją, co wiąże się z potencjalnym ryzykiem wystąpienia awarii technicznych. W przypadku potencjalnej awarii, w tym rozszczelnienia lub wybuchu zbiorników na gaz, skutki mogłyby obejmować uszkodzenia infrastruktury technicznej, budynków, dróg oraz elementów sieci uzbrojenia terenu. Skala oddziaływania byłaby jednak ograniczona przestrzennie i zależna od rodzaju i ilości magazynowanego gazu. Wprowadzenie odpowiednich stref bezpieczeństwa, systemów detekcji wycieków oraz regularnych przeglądów technicznych znacznie redukuje prawdopodobieństwo poważnych strat materialnych. Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, takich jak zawory bezpieczeństwa czy systemy automatycznego odcięcia dopływu gazu, pozwala skutecznie ograniczyć zarówno zasięg potencjalnych uszkodzeń, jak i ryzyko ich wystąpienia.

6.11. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w odległości około 884 m od granic Obszaru Natura 2000 Dolina Średzkiej Strugi.

W związku z tym oraz zapisami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ograniczającymi zabudowę w zakresie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, nie przewiduje się negatywnego wpływu na cele i przedmiot

obszaru Natura 2000.

Ponadto w związku z faktem, iż w projekcie planu dopuszczona została realizacja zabudowy usługowej, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych, nie przewiduje się znaczącego zwiększonego oddziaływania wynikającego z uchwalenia planu. Parametry zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu zostały ustalone na podstawie istniejącego zagospodarowania, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko:

- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko – zachowanie norm jakości środowiska określonych w przepisach szczegółowych;
- ograniczenie powierzchni zabudowy poprzez parametry oraz wyznaczenie linii zabudowy – minimalizacja antropopresji;
- nakaz zachowania udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego – zminimalizowanie negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i florę;
- nakaz podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych;
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych ustala się stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna lub instalacje odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu – zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie negatywnego wpływu zabudowy;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Z powodu powyższych zapisów nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność tych form ochrony przyrody.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000

W tym rozdziale zostały przedstawione rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Opisano teoretyczne scenariusze możliwych rozwiązań przestrzennych.

Ze względu na niewielką odległość od obszarów Natura 2000 przedstawiono następujące dwa warianty alternatywne zagospodarowania przestrzennego:

- Wariant nr 1 – zaniechanie opracowywania miejscowego planu,
- Wariant nr 2 – zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie powierzchni terenu biologicznie czynnego (wariant inwestorski).

Wariant alternatywny nr 1

Skutki zaniechania opracowywania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem prognozy, zostały

przedstawione w rozdziale 5.2. niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko.

Wariant alternatywny nr 2

Wariant ten przedstawia sytuację najbardziej korzystną dla ewentualnych przyszłych inwestorów. Proponuje się zwiększenie intensywności zabudowy oraz zmniejszenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zabudowy. Spowodowane jest to wymaganiami inwestorskimi, według których należałoby przeznaczyć jak najwięcej terenów pod zabudowę. Z powodu intensyfikacji zabudowy, większa część terenów byłaby zabudowana i mogłaby być zachwiana równowaga przyrodnicza. Prawdopodobny wpływ projektowanych zmian zawartych w wariantcie alternatywnym nr 2 na poszczególne komponenty środowiska przedstawia się następująco:

- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – negatywny wpływ na dotychczasową różnorodność biologiczną oraz faunę i florę i zastąpienie zielenią urządzoną towarzyszącą zabudowie;
- Woda – możliwy negatywny wpływ związany z odprowadzeniem zanieczyszczeń do gruntu;
- Powietrze – możliwy negatywny wpływ w przypadku zastosowania do celów grzewczych i technologicznych wysokoemisyjnych paliw;
- Powierzchnia ziemi – negatywne oddziaływanie poprzez realizację zabudowy na terenach dotychczas niezagospodarowanych;
- Krajobraz – możliwy negatywny wpływ na krajobraz w przypadku realizacji zabudowy nieodpowiadającej istniejącym terenom zabudowanym w sąsiedztwie;
- Klimat – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zasoby naturalne – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zabytki – brak zmiany dotyczącej oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Dobra materialne – możliwe zwiększenie zainteresowania inwestorów, możliwy wzrost cen gruntów, możliwy zwiększony negatywny wpływ na istniejące zabudowania;
- Natura 2000 – obszar planu znajduje się poza obszarami Natura 2000 i biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, rozwiązania przestrzenne w nim zawarte nie będą wpływały na cele, przedmiot ochrony oraz integralność tych form ochrony przyrody.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu ponadlokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Praktycznie wszystkie dokumenty poruszające problematykę ochrony środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Obecnie za najważniejszą zasadę prowadzenia polityk i działań na różnych szczeblach administracyjnych oraz w różnych sektorach gospodarki uważa się zasadę zrównoważonego rozwoju, która sformułowana została na Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (*Konwencja o różnorodności biologicznej*).

Innym ważnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest *Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek*, który powstał w wyniku dyskusji

nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. II część pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody” stanowi najistotniejszą część przedmiotowego dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska. Składa się ona z 14 rozdziałów traktujących o potrzebach badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarcom itd.

Zaznaczyć należy, że Polska podpisała wiele dokumentów o charakterze międzynarodowym dotyczącym problematyki ochrony środowiska. Wymieć należy tu m.in. *Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (Nowy Jork, 9 maja 1992 r.) czy *Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości* (Genewa, 13 listopada 1979 r.).

Unia Europejska wyraża swoją troskę o środowisko przyrodnicze poprzez podejmowanie szeregu uchwał, rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady *w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska*,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 roku *w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji*,
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiej i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. *w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy*,
- Rozporządzenie Rady 3254/92/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. *w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody*,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*.

Zaznaczyć należy, że wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej na wszystkie krajowe akty prawne nałożony został obowiązek dostosowania do prawa unijnego. Mimo, że większość przepisów polskiego prawa zostało już dostosowanych, to proces ten nie został jeszcze zakończony.

Tab. 3. Sposób uwzględnienia zapisów dokumentów rangi międzynarodowej:

Nazwa dokumentu	Cel ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych <i>w sprawie zmian klimatu</i> , Rio de Janeiro 1992 r. oraz Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych <i>w sprawie zmian klimatu</i> , Kioto 1997 r.	Powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatycznych – ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.	W zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych ustala się stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna lub instalacje odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu.
Konwencja <i>w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości</i> , Genewa 1979 r.	Powstrzymanie przemieszczania się szkodliwych zanieczyszczeń na dalekie odległości.	W projekcie planu zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco z wyjątkiem inwestycji celu publicznego i instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw

		sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m ³ i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkami.
Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000 r.	Ochrona krajobrazu definiowana jako działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i zharmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych.	Dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono wskaźniki oraz parametry zabudowy.

Źródło: Opracowanie własne.

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego, ponieważ dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne oraz wspólnotowego, ponieważ zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim.

Wszystkie dokumenty prawne w Polsce odnosić się muszą do *Konstytucji Rzeczypospolitej Polski* przyjętej w 1997 roku - najważniejszego dokumentu prawnego w Polsce. W art. 5 *Konstytucji* stwierdzono, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto w niniejszym dokumencie ustala się ochronę środowiska jako obowiązek m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Najważniejszym dokumentem poruszającym problem ochrony środowiska w Wielkopolsce jest Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030, przyjęty Uchwałą Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program ma stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem łączącą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu wojewódzkim.

Przy opracowaniu projektu planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wojewódzkim. Zawarte one zostały m.in. w takich dokumentach jak:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, przyjęty uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.
- Plan gospodarki odpadami dla województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym, przyjęty uchwałą Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r.,

- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030, przyjęty uchwałą Nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska zalicza się:

- ochronę powietrza atmosferycznego,
- utrzymanie i ochronę walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych,
- ochrona wód, gleby i różnorodności biologicznej,
- ochrona zdrowia ludzi przed hałasem.

Po przeanalizowaniu i ocenie ww. celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym stwierdzono, iż projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje je w zakresie:

- ochrony powietrza atmosferycznego przed szkodliwymi emisjami,
- utrzymania i ochrony walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, poprzez m.in. rozwiązania przestrzenne uwzględniające konieczność zachowania parametrów i wskaźników zabudowy gwarantujących zachowanie ładu przestrzennego, zapis odnoszący się do zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- ochrony wód, gleby oraz różnorodności biologicznej, poprzez m.in. zapisy odnośnie gospodarki wodno–ściekowej oraz gospodarki odpadami,
- ochrony zdrowia ludzi przed hałasem, poprzez zapisy określające konieczność zapewnienia właściwego klimatu akustycznego na poszczególnych terenach objętych ochroną akustyczną.

Opracowany projekt planu uwzględnia, przy założeniu realizacji uwag zawartych w niniejszej prognozie, ograniczenie ujemnego wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, a także ustala zasady tego zagospodarowania zgodnie z zasadami ochrony środowiska i polityką przestrzenną gminy.

10. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Według art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* państwa członkowskie Unii Europejskiej (w tym Polska) monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na przykład na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (w tym przypadku należy pamiętać, że dane muszą się odnosić do obszaru objętego projektem planu) lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* wskazuje, że badania monitoringowe prowadzi się z równoczesnym wykorzystaniem i rejestracją danych przestrzennych, dlatego ocena zmian zachodzących w środowisku omawianego obszaru może być oparta również na okresowym przeglądzie i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tych terenów

prowadzonych przez gminę Środa Wielkopolska.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie badania stanu jakościowego powietrza i kontrola stosowanych paliw do celów grzewczych i technologicznych (proponowane prowadzenie badań raz na dwa lata).

W pierwszym okresie po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może zaistnieć konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań stanu środowiska lub zwiększenia ich częstotliwości, bądź dokładności, co umożliwiłoby określenie ewentualnych błędów nowego przeznaczenia i podjęcie działań zapobiegawczych lub naprawczych.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Gmina Środa Wielkopolska położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, w znacznej odległości od granic państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko.

12. Podsumowanie, wnioski, zalecenia

Wszelkie inwestycje będące wynikiem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powodują następstwa w środowisku i w krajobrazie, zróżnicowane pod względem: momentu zaistnienia, czasu ich trwania, odwracalności, prawdopodobieństwa wystąpienia, szkodliwości lub korzyści, przestrzennego zasięgu zmian, przestrzennego rozkładu zanieczyszczeń. Prognoza wykonywana dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma za zadanie określić wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

Projektowane zmiany przestrzenne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Środa Wielkopolska nie powinny znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze poza granicami opracowania. W związku z obowiązującymi wymogami w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego przed zanieczyszczeniem i degradacją walorów przyrodniczo-krajobrazowych, w ustaleniach planu zawarto warunki dotyczące:

- kształtowania ładu przestrzennego,
- ochrony środowiska i przyrody,
- wielkości i charakteru zabudowy,
- intensywności zabudowy,
- powierzchni terenu biologicznie czynnego,
- zaopatrzenia w media i inną infrastrukturę techniczną,
- zasady usuwania odpadów komunalnych, ścieków bytowych, wód opadowych i roztopowych.

Przedstawione powyżej warunki zostały zawarte w planie poprzez m.in. poniższe zasady:

- ustalenie podziału funkcjonalnego oraz zasad dotyczących lokalizacji budynków i innych obiektów w przestrzeni, w tym na działkach budowlanych,
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego i instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³,
- określenie maksymalnej wysokości zabudowy,

- określenie minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy,
- określenie minimalnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego,
- nakaz podłączenia do zbiorczych sieci infrastruktury,
- nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach*.

Stwarza to dodatkowe wymagania dla realizacji inwestycji:

- realizacja nowych obiektów winna być prowadzona zgodnie z wytycznymi zawartymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza w zakresie ustalonych norm intensywności zabudowy,
- inwestycje muszą spełniać wymogi ochrony środowiska,
- należy bezwzględnie wyegzekwować prawidłowe funkcjonowanie systemów technicznych obsługujących teren (zaopatrzenie w media, gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa),
- energia cieplna powinna pochodzić z przyjaznych dla środowiska źródeł.

Podsumowując stwierdza się, że proponowane w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, dotyczące terenu położonego w miejscowości Środa Wielkopolska, odnoszą się przede wszystkim do umożliwienia realizacji zabudowy usługowej, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych. Należy założyć, że przy stosowaniu się do wyżej przedstawionych wytycznych prognozy, a także przy kontroli przez służby wojewódzkie i samorządowe prowadzonych inwestycji oraz przestrzeganiu zasad zagospodarowania wynikających z projektu planu miejscowego, proponowane w nim zmiany sposobu zagospodarowania nie spowodują degradacji środowiska przyrodniczego.

W związku z powyższym, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można więc uznać za zgodny z zasadami ochrony środowiska.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu wspomnianego planu stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Obszar objęty planem obejmuje powierzchnię około 41,17 ha. W chwili obecnej w granicach planu obowiązują trzy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała nr XXII/352/2020 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej w rejonie ul. Zaniemyskiej (II),
2. Uchwała nr XLV/602/2022 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Zaniemyskiej (V),
3. Uchwała nr XLVI/627/2022 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Zaniemyskiej – etap II.

W planach obowiązujących nieruchomości objęte projektem, zostały przeznaczone pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (P/U), tereny dróg wewnętrznych (KDW), tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej z dopuszczeniem odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500kW – fotowoltaiki (P/U/OZE-F), oraz tereny dróg publicznych – drogi klasy lokalnej (KDL).

Opracowanie zmiany planu miejscowego dla nieruchomości ma na celu ustalenie optymalnego zagospodarowania, co pozwoli na zagwarantowanie spełnienia zasady zachowania i wprowadzenia ładu przestrzennego, zarówno w obrębie działek objętych uchwałą, jak i w szerszym kontekście – w harmonijnym nawiązaniu do zagospodarowania sąsiednich terenów.

Docelowy sposób zagospodarowania terenu objętego niniejszą uchwałą nie będzie naruszał ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Środa Wielkopolska, uchwalonego Uchwałą Nr XXXVII/521/2021 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 24 czerwca 2021 r., w którym dla omawianych działek określono kierunek zagospodarowania jako: tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P/U) oraz odnawialne źródła energii – fotowoltaika, wytwarzające energię o mocy przekraczającej 100kW (OZE-F), a także drogi i inne ciągi komunikacyjne.

Obszar objęty opracowaniem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest w granicach miasta Środa Wielkopolska, przy ul. Zaniemyskiej.

Obszar obejmuje działki o łącznej powierzchni około 411 700 m², tj. 41,17 ha. Przedmiotowy obszar w znacznej części otoczony jest polami uprawnymi. Dodatkowo od strony północnej i zachodniej graniczy on z magazynem firmy Decora S.A., a od strony południowej z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji. Od strony wschodniej obszar ogranicza droga gruntowa.

Obszar planu oraz jego sąsiedztwo wyposażone są w sieci infrastruktury technicznej – sieć wodociagową, sieć kanalizacji sanitarnej oraz sieć elektroenergetyczną i telekomunikacyjną. Obszar opracowania planu jest płaski, w chwili obecnej jest on użytkowany głównie rolniczo – działka nr ewid. 3838/7 jest drogą niepubliczną. Działka ta stanowi własność Starostwa Powiatowego i w przyszłości będzie ona drogą publiczną klasy lokalnej. Wszystkie działki objęte planem są zdrenowane.

W granicach obszaru objętego planem zlokalizowane są obszary, dla których obowiązują przepisy odrębne:

- 1) Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”;
- 2) obszar objęty koncesją nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie "Kórnik-Środa", ważną do dnia 19.07.2028 r.

Obszar objęty planem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach obszaru objętego planem brak jest lokalizacji obszarów, bądź obiektów objętych ochroną konserwatorską.

System komunikacyjny oparty jest o drogę niepubliczną, stanowiącą odnogę drogi wojewódzkiej nr 432 (ul. Zaniemyskiej). Stanowi ona własność Starostwa Powiatowego i w przyszłości będzie ona drogą publiczną klasy lokalnej.

Wstępna analiza struktury własności wykazała, że przedmiotowa działka nr ewid. 3838/11 należy do firmy Decora S.A. Pozostałe działki należą do osób prywatnych.

W związku z planowanymi funkcjami, na analizowanym terenie będą mogły powstać zabudowania głównie przeznaczone do usług, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych. Jest to zabudowa stanowiąca kontynuację istniejących w części obszaru i w sąsiedztwie funkcji oraz zgodna z kierunkiem zagospodarowania zawartym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego mają za zadanie kształtowanie zagospodarowania zgodnie z zasadami ładu przestrzennego i polityką przestrzenną gminy zawartą w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Chronią one również wartości środowiskowe i kulturowe występujące na danym terenie. Plan miejscowy zapewnia możliwość wprowadzenia zapisów dotyczących kompleksowych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej, rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej i uwzględnienia zasad ochrony środowiska, w szczególności wskazania w planie funkcji uniemożliwiających zabudowę obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych objętych planem. Ponadto porządkuje zagospodarowanie terenu, wskazuje przeznaczenie terenu przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań.

Część działek nie została dotychczas zagospodarowana. Tereny niezagospodarowane są szczególnie wrażliwe na niekorzystny wpływ nieuporządkowanego zagospodarowania, w związku z tym niezwykle istotne jest wprowadzenie w planie szczegółowych nakazów i zakazów dotyczących gabarytów zabudowy oraz ochrony środowiska. Uporządkowanie pozwoli na zrównoważony rozwój i na zachowanie walorów terenu oraz stworzy komfortowe warunki życia mieszkańców gminy. Ponadto istotne jest ustalenie szczegółowych nakazów i zakazów w zakresie przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Brak tego typu zapisów może wiązać się z konsekwencjami w postaci zanieczyszczenia wód gruntowych poprzez niewłaściwe odprowadzanie ścieków lub wprowadzenie ogrzewania powodującego znaczną emisję szkodliwych substancji do atmosfery.

Obszar planu obejmuje tereny w dużej części niezabudowane, użytkowane rolniczo. Jedynie niewielką część obszaru stanowi droga niepubliczna, będąca własnością Starostwa Powiatowego, która w przyszłości ma zostać przekształcona w drogę publiczną klasy lokalnej. W zakresie gruntów niezabudowanych, użytkowanych rolniczo występują tam grunty orne. Z tego powodu, analizowany teren stanowi obszar, na którym występują rośliny i zwierzęta typowe głównie dla terenów polnych.

Realizacja ustaleń planu nie stanowi jednakże przesłanki wystarczającej do uzyskania stosownych zezwoleń odpowiednich organów na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych, stąd też w projekcie planu winien znaleźć się zapis informujący inwestorów o obowiązku zapewnienia ochrony dziko występujących roślin, zwierząt

i grzybów oraz ich siedlisk zgodnie z przepisami o ochronie przyrody. Ponadto postuluje się dodać zapis, iż ewentualną konieczną i planowaną wycinkę drzew powinno się przeprowadzić poza okresem lęgowych tj. poza okresem od 1 marca do 15 października.

Podczas wizji terenowej wstępnie nie stwierdzono występowania żadnych gatunków roślin, grzybów i zwierząt chronionych na obszarze opracowania. W przypadku stwierdzenia ich występowania na podstawie inwentaryzacji wykonanej przed lub podczas etapu budowy danego obiektu budowlanego, będą obowiązywały odpowiednie przepisy prawa regulujące postępowanie w tym zakresie.

Z uwagi na fakt, iż na obszarze planu bytować mogą niewielkie ssaki, ptactwo oraz płazy, dla których obowiązują zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody dotyczące umyślnego chwytania lub okaleczania, zabijania i niszczenia miejsc gniazdowania. W przypadku możliwości naruszenia zakazów wynikających z ustawy należy uzyskać zezwolenie na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt chronionych. Jako działanie kompensacyjne w takim przypadku można wprowadzać zastępcze miejsce gniazdowania w postaci budek (skrzynek) lęgowych dostosowanych do potrzeb danego gatunku.

W sąsiedztwie obszaru przebiega droga wojewódzka nr 432 oraz droga niepubliczna, będąca własnością Starostwa Powiatowego, która w przyszłości ma zostać przekształcona w drogę publiczną klasy lokalnej. W związku z tym klimat akustyczny kształtują źródła hałasu drogowego.

Zmniejszenie emisji hałasu drogowego może być osiągnięte wieloma metodami m.in. poprzez podejmowanie działań ograniczających prędkości dopuszczalne na określonym odcinku drogi, poprawienie płynności ruchu, ograniczeniu możliwości wjazdu pojazdów ciężkich, „ciche nawierzchnie drogowe”. Takie rozwiązania można uwzględnić, gdy zajdzie potrzeba podczas projektowania przebudowy odcinków dróg.

Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zróżnicowane zostały tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazując, które z nich należą do poszczególnych rodzajów terenów określonych w rozporządzeniu w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Prowadzenie działalności gospodarczej na terenach, na których projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszcza taką możliwość, nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu wprowadzony został nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów, jakości środowiska poza teren, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych w planie ustalono m.in. zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach własnej działki budowlanej lub odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej.

Dopuszczenie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach obszaru planu wpłynie pozytywnie na zasoby ilościowe i jakościowe wód w granicach planu, ze względu na zatrzymanie wód w obrębie zlewni.

Odnosnie ochrony wód podziemnych, w planie nakazano odprowadzanie ścieków komunalnych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

Obszar objęty planem jest niezagospodarowany. W sąsiedztwie terenu objętego planem zlokalizowany jest magazyn firmy Decora S.A. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji. Nie stwierdzono jednak znaczącego negatywnego oddziaływania tego typu zabudowy na jakość lokalnego powietrza.

W planie dopuszczono lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze wyłącznie w zakresie inwestycji z zakresu inwestycji celu publicznego i instalacji do powierzchniowej obróbki metali lub tworzyw sztucznych, z zastosowaniem procesów chemicznych lub elektrolitycznych, o całkowitej objętości wanień procesowych większej niż 30 m³ i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkami.

Dopuszczona w planie projektowana zabudowa mogłaby dodatkowo wpływać negatywnie na powietrze poprzez stosowanie paliw wysokoemisyjnych. Z tego powodu ustalono stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna lub instalacje odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, dzięki czemu zostanie zminimalizowane negatywne oddziaływanie zabudowy na powietrze atmosferyczne. W związku z powyższym na obszarze opracowania przewiduje się przede wszystkim wystąpienie niewielkich instalacji

fotowoltaicznych oraz pomp ciepła, dla których nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary sąsiednie oraz obszar opracowania. Tego typu instalacje nie powodują oddziaływań na środowisko. Potencjalne oddziaływania mogłyby wynikać z lokalizacji turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu, jednakże tego typu instalacje zostały zakazane w projekcie planu.

W związku z powstaniem nowych budynków, dojeżdż i dojazdów oraz dodatkowych utwardzeń terenu prognozuje się negatywny wpływ na powierzchnię ziemi. W planie nakazano zachowanie odpowiednich powierzchni terenu biologicznie czynnego, co zminimalizuje negatywne oddziaływanie na ten element środowiska oraz ograniczy intensywność i powierzchnię zabudowy, również poprzez dopuszczenie lokalizacji budynków wyłącznie na części obszaru planu poprzez wyznaczone linie zabudowy.

Zapisy planu dotyczące podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej, w tym odprowadzania wód do ziemi powinny uniemożliwić lub zminimalizować ewentualne zanieczyszczenie powierzchni ziemi związane z funkcjonowaniem istniejących i przyszłych terenów zabudowy.

Na obszarze planu oraz w jego sąsiedztwie występuje w większości krajobraz rolniczy. W sąsiedztwie planu znajdują się również budynki usługowo-przemysłowe, a także infrastrukturalne. Istniejąca zabudowa występuje w zgrupowaniach, a zrealizowane budynki nie stanowią dominant wysokościowych i przestrzennych. W wyniku uchwalenia planu na danym terenie będzie mogła powstać zabudowa z zachowaniem określonych wskaźników zabudowy oraz zasad zagospodarowania, odpowiadająca funkcjom i parametrom sąsiadującej zabudowy.

W związku z uchwaleniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie zmieni się krajobraz, ponieważ projektowana zabudowa usługowa, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych będzie stanowiła kontynuację krajobrazu wykształconego w tej części miasta Środa Wielkopolska.

Na obszarze objętym planem nie występują obiekty zabytkowe, w związku z tym nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na zabytki.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko:

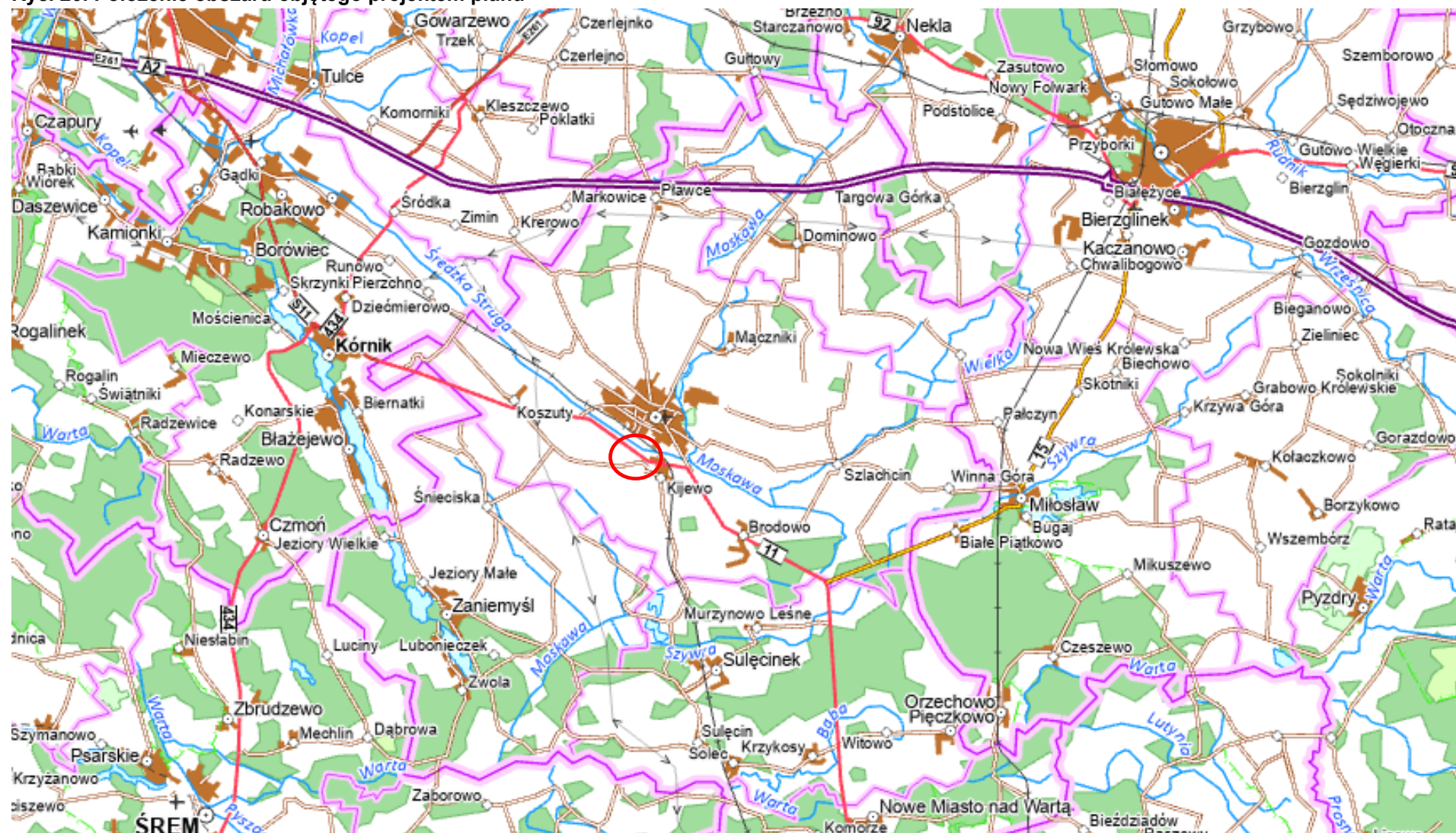
- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko - zachowanie norm jakości środowiska określonych w przepisach szczegółowych;
- ograniczenie powierzchni zabudowy poprzez parametry oraz wyznaczenie linii zabudowy – minimalizacja antropopresji;
- nakaz zachowania udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego – zminimalizowanie negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i florę;
- nakaz podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych;
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych ustala się stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe, energia elektryczna lub instalacje odnawialnych źródeł energii, z wyjątkiem turbin wiatrowych o poziomej osi obrotu – zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie negatywnego wpływu zabudowy;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Podsumowując stwierdza się, że proponowane w projekcie planu zagospodarowania

przestrzennego rozwiązania, dotyczące terenu położonego w miejscowości Środa Wielkopolska, odnoszą się przede wszystkim do umożliwienia realizacji zabudowy usługowej, produkcji przemysłowej lub elektrowni słonecznych.

Należy założyć, że przy stosowaniu się do wyżej przedstawionych wytycznych prognozy, a także przy kontroli przez służby wojewódzkie i samorządowe prowadzonych inwestycji oraz przestrzeganiu zasad zagospodarowania wynikających z projektu planu miejscowego, proponowane w nim zmiany sposobu zagospodarowania nie spowodują degradacji środowiska przyrodniczego.

Ryc. 20. Położenie obszaru objętego projektem planu

Źródło: geoportal.gov.pl.

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zmianami), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że:

- ☐ ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze:
- a) nauk ścisłych z dziedzin nauk chemicznych,
 - b) nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi,
 - c) nauk technicznych z dziedzin nauk technicznych z dyscyplin: biotechnologia, górnictwo i geologia inżynierska, inżynieria środowiska,
 - d) nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych z dziedzin nauk rolniczych, nauk leśnych.
- ☒ ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognozy oddziaływania na środowisko, lub brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis autora prognozy oddziaływania na
środowisko, a w przypadku zespołu autorów -
kierującego tym zespołem)